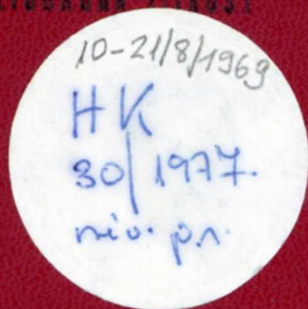

HT-1

SZIGORÚSBÉ VITARSÍ

HATÁRFORGALOM
ELLENŐRZÉSI SZABÁLYZAT

forgalomellenőrző pontok
részére

KIADJA
A BELÜGTANISZTERUM HATÁRSÉG ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁG

1969.

ÁBTL - 4.2. - 10-21/8/1969 /1

0012. sz. példány

Jóváhagyom!

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter**HATÁRFORGALOM
ELLENŐRZÉSI SZABÁLYZAT**

a

**forgalomellenőrző pontok
részére****KIADJA****A BELÜGYMINISZTERIUM HATÁRŐRSÉG ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁG**

1969.

10—21/8/1969.

A MINŐSÍTÉS MEGSZUNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A MAGYAR NÉPKÖZTARSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK

08. számú

P A R A N C S A

Budapest, 1969. évi július hó 23-án.

A „Határforgalom Ellenőrzési Szabályzat a forgalom-ellenőrző pontok részére” című szabályzatot kiadom. E szabályzatban foglaltak elsajátítása, betartása és alkalmazása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A BM Határórség forgalomellenőrző pontjai a határforgalom ellenőrzését a Határforgalom Ellenőrzési Szabályzat rendelkezései szerint végezzék.
2. A Határforgalom Ellenőrzési Szabályzatban foglaltakat a Határórség hivatásos állománya, beosztásának megfelelő mértékben, a forgalomellenőrző pontokon szolgálatot teljesítő hivatásos állományúak pedig teljes egészében sajátítsák el.
3. A Határforgalom Ellenőrzési Szabályzat 1969. október 1-én lép hatályba és ezzel egyidejűleg az 1957. évi 27.

1212 számú belügyminiszteri parancssal kiadott „Utasítás a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma Határőrség forgalomellenőrző pontjainak szolgálatellátására” című utasítás hatályát veszti.

BENKEI ANDRÁS s. k.,

belügyminiszter

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK

P A R A N C S A

Budapest, 1969. évi július hó 23-án.

A Határőrség Ellenőrzési Szabályzat a forgalom-
ellenőrző pontok részére” című szabályzatot kiadom.
E szabályzatban foglaltak ésszerűsítés, betartása és al-
kalmazása érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A BM Határőrség forgalomellenőrző pontjai a határ-
forgalom ellenőrzését a Határőrség Ellenőrzési
Szabályzat rendelkezései szerint véggezzék.
2. A Határőrség Ellenőrzési Szabályzatban foglaltak
kat a Határőrség hivatalos állomány, beosztásának
megfelelő mértékben, a forgalomellenőrző pontokon
szolgálatot teljesítő hivatalos állományiak pedig fel-
tes egyetemben sajátítsák el.

Kapják: Elosztó szerint.

Készült: 2380 példányban.

BEVEZETÉS

A Határőrség alapvető feladatai közül a határforgalom ellenőrzését a forgalomellenőrző pontok (továbbiakban: FEP-ek) látják el.

Feladatukat mindenkor a párt- és kormányhatározatok szellemében, az államhatárra és a határforgalomra vonatkozó nemzetközi szerződések, törvények, rendeletek, parancsok és utasítások alapján kötelesek teljesíteni.

A FEP-ek határforgalom ellenőrzési tevékenységének rendjét e szabályzat határozza meg; a FEP-ek működésének általános határőrizeti elveit a Határőrizeti Szabályzat írja elő. A FEP-ek állambiztonsági feladatait e szabályzat és a vonatkozó parancsok és utasítások határozzák meg. Ezen kívül a FEP-ekre vonatkozóan is hatályosak a Belügyminisztérium és a fegyveres erők szabályzatai közül azok, amelyek a Határőrség aleggységeire érvényesek és a FEP szolgálatát, illetve belső életét érintik.

I. FEJEZET

A HATÁRFORGALOM ELLENŐRZÉS ALAPELVEI

A FEP meghatározása

1. A FEP a határőr kerület vagy önálló zászlóalj (továbbiakban: kerület) közvetlen alárendeltségébe tartozó alegység, amely a határforgalomban résztvevő személyek, járművek, szállítmányok ellenőrzését végzi működési területén.

A Budapesti FEP a BM Határőrség Országos Parancsnokság határforgalmi osztály vezetőjének közvetlen alárendeltségébe tartozik.

A FEP feladata

2. A FEP feladata:

— a határforgalomban résztvevő személyek útiokmányainak ellenőrzése, az érvényes útiokmánnyal vagy engedéllyel rendelkező személyeknek a határon való átléptetése, a forgalom adatainak nyilvántartása, jelentése;

— hamis vagy hamisított útiokmányok felfedése, használóinak leleplezése; egyéb okból érvénytelen útiokmánnyal, útiokmány vagy engedély nélkül, továbbá más meg nem engedett módon való határátlépés megakadályozása, határsértők és segítők elfogása;

— az államhatáron átmenő járművek és szállítmányok ellenőrzése határsértők és tiltott anyagok felfedése céljából;

— az államhatáron átmenő katonai szállítmányok, katonai személyek átléptetése;

— a FEP-re háruló állambiztonsági teendők ellátása;

— a felhatalmazás alapján vízumok, valamint fegyver (és lőszer) kísérő igazolványok kiadása;

— a FEP elhelyezési körletének és szolgálati helyeinek védelme;

— a határforgalom ellenőrzése során a Belügyminisztérium más szervei és a vámhivatalok munkájának elősegítése.

A FEP működési területe

3. A FEP működési területe:

— vasútvonalakon a határátkelőhely (ha ez a szomszéd állam területén lévő határállomás, akkor a honi vasúti határállomás is), továbbá menetközbeni ellenőrzés esetén a kijelölt vasúti vonalszakaszon közlekedő nemzetközi vonatok és a mélységi területen kijelölt vasútállomások, valamint helyenként a határállomás és az államhatár közötti vasúti vonalszakaszon közlekedő nemzetközi vonatok;

— közutakon a határátkelőhely, ha pedig ez a szomszéd állam területén van, akkor az odavezető közút utolsó magyar szakasza is;

— víziutakon a határátkelőhelyként kijelölt kikötő szárazföldi és vízi területe, valamint a határforgalomban résztvevő vízi járművek;

— a határátkelőhelyként kijelölt repülőtéren a kezelőépületek, a tranzit helyiségek, a betonpálya fogadási, indítási részei, a repülőgépek várakozására kijelölt helyek és hangárok.

Ha a FEP a szomszéd állam területén folytat tevékenységet, az ottani működési területét nemzetközi megállapodás határozza meg.

A határon való átléptetés általános szabályai

4. A határon — rendkívüli eseteket kivéve — csak a személyforgalom számára megnyitott határátkelőhelyeken léptethetők át azok a személyek, akik határátlépésre jogosító érvényes útiokmánnyal vagy erre illetékes szerv engedélyével rendelkeznek és a határon való átléptetés céljából a határforgalmat ellenőrző szerveknél jelentkeznek. A kizárólag teherforgalom számára megnyitott határátkelőhelyeken a szállítást végző személyek és szállítmánykísérők is átléptethetők. Rendkívüli esetekben külön engedéllyel az államhatáron más helyen is történhet átléptetés, a szomszéd állam illetékes szervének hozzájárulásával.

A párt és állami delegációkat, a párt- és állami vezetőket, a diplomata útlevéllal rendelkező magyar állampolgárokat, valamint a diplomáciai mentességet élvező külföldi állampolgárokat a határforgalom ellenőrzésénél soronkívüliség illeti meg.

Nemzetközi szerződések alapján egyes rendkívüli alkalmakkor útiokmány nélkül, a határforgalom számára meg nem nyitott helyeken is átléphetnek az államhatáron baleset vagy elemi csapás (árvíz, tűzvész, földrengés, gázkitörés, stb.) következtében életveszélybe jutott vagy más okból súlyos veszélynek kitett személyek, valamint mentőosztagok, orvosok, azzal a feltétellel, hogy az államhatár átlépését tartoznak bejelenteni az illetékes szervnél.

Érvényes útiokmánnyal nem rendelkező magyar állampolgárok, vagy menedékjog kérésével útiokmány

nélkül jelentkező külföldi állampolgárok beléptetésével kapcsolatban az erre vonatkozó külön utasítások szerint kell eljárni.

Nem léptethetők át a határon azok az érvényes útiokmánnyal rendelkező személyek, valamint azok a járművek és szállítmányok, akiknek, illetve amelyeknek átléptetése általában vagy az adott helyen és időpontban meg van tiltva.

A határforgalomban közlekedő személyek és járművek a határátkelőhelyről csak a FEP és a vámhivatal, valamint az illetékes egyéb határforgalom ellenőrző szerv engedélyével folytathatják útjukat. Ez vonatkozik a határforgalomban résztvevő szállítmányok továbbítására is.

Az útiokmányok érvényessége

5. Érvényes az útiokmány és az államhatáron való átlépésre jogosít, ha

— használója azonos azzal a személlyel, aki részére az útiokmányt kiállították;

— arra illetékes szerv az előírt alakban állította ki vagy érvényesítette;

— időbeni érvényessége fennáll;

— nincs meghamisítva, vagyis a bejegyzéseken vagy fényképen nem történt illetéktelen változtatás;

— nincs olyan mértékben megrongálódva vagy megcsontítva, hogy az eredetiség és érvényesség megállapítására alkalmatlan;

— alkalmas a személyazonosság megállapítására;

— a területi érvényességének megfelelő országba történik az utazás;

— a szükséges belépésre jogosító magyar vízummal, láttaozással el van látva és az érvényes;

— a külföldi állampolgár kilépése esetén az útiokmány — ha szükséges — el van látva kilépésre jogosító magyar vízummal, vagy a beléptetés megtörténtét igazoló bélyegzőlenyomattal.

Érvényesnek kell tekinteni azt a külföldi útiokmányt is, amelynek területi tevékenysége nem terjed ugyan ki Magyarországra, vagy időbeni érvényessége már lejárt, de abban az illetékes hatóság által adott magyar vízum van és az érvényes.

A határforgalom ellenőrzésében résztvevő szervek

6. A FEP-ek ellenőrzik a határforgalmat a személyek határátlépésre jogosultságának megállapítása, tiltott határátlépések megakadályozása, a tiltott határátlépések és más — a határforgalommal összefüggő — büntettek és szabálysértések elkövetőinek leleplezése, tiltott anyagok felfedése céljából, továbbá állambiztonsági szempontból.

A FEP-ek határforgalom ellenőrző tevékenysége kiterjed a határforgalomban résztvevő és a határátkelőhelyen tartózkodó más személyekre, járművekre, a határforgalomban továbbított szállítmányokra, lőfegyverekre, lőszerre, robbanóanyagokra, mérgekre, kábítószerre, iratokra, sajtótermékekre, diplomáciai küldemények jegyzékeire és útipoggyászokra.

A FEP-ek a távolsági forgalom számára megnyitott határátkelőhelyek forgalmát ellenőrzik, beleértve az e határátkelőhelyeken lebonyolódó határsávforgalmat (kis-határforgalmat) is. Egy FEP több határátkelőhely forgalmát is ellenőrizheti.

A csak határsávforgalom (kishatárforgalom) számára, vagy kizárólag teherforgalom számára megnyitott állandó és ideiglenes határátkelőhelyek forgalmát a határőrség országos parancsnoka által kijelölt határőr alegységek ellenőrzik.

Járművek és szállítmányok határon való átléptetése csak a vámhivatallal egyetértésben történhet.

Azokon a határátkelőhelyeken, ahol vámszerv nem működik, a vámellenőrzést is a határforgalom ellenőrzésére kijelölt határőr alegységek végzik.

7. A vámhivatalok végzik a határforgalomban a személyek útiholmijainak, értékeinek és poggyászaiknak, továbbá a járműveknek, valamint az áruknek, értékeknek, hulláknak, fegyvereknek, lőszereknek, robbanóanyagoknak, mérgeknek, kábítószereknek, iratoknak, sajtótermékeknek és diplomáciai küldeményeknek a vám (deviza) ellenőrzését.

8. Az egészségügyi szervek végzik a határforgalomban a személyek és járművek egészségügyi ellenőrzését. Járvány vagy járványveszély esetén az érvényben lévő általános egészségügyi rendszabályokon kívül az illetékes szervek a határforgalomban ellenőrzéseket, különleges egészségügyi rendszabályokat, forgalomkorlátozást vagy zárlatot vezethetnek be.

Az egészségügyi korlátozás alá tartozó személyek és járművek átléptetését az illetékes egészségügyi szerv döntésétől függően kell végrehajtani vagy megtagadni.

9. Az állategészségügyi, illetve a növényvédelmi szervek is ellenőrzik a határforgalomban szállított élőállatokat, meghatározott állati termékeket, növényeket és növényi termékeket. A vámhivatalok feladata annak biztosítása, hogy e szállítmányokat csak az állategészség-

ügyi vagy növényvédelmi ellenőrzés megtörténte után továbbbítsák a határforgalomban.

10. A rendőrség végzi a határforgalomban a hajózással összefüggő vízirendészeti ellenőrzést. Nem léptethető át a határon az a hajó (vagy más vízijármű), amelyre vonatkozóan az átléptetés megtagadását kéri a rendőrség illetékes vízirendészeti szerve.

A határforgalom ellenőrzés általános szabályai

11. A határforgalom ellenőrzést a FEP önállóan, vagy a szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szervével közösen végzi.

A FEP a határforgalom ellenőrzést honi területen vagy — erre vonatkozó nemzetközi megállapodás szerint — a szomszéd állam területén is végezheti.

A szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szerve — erre vonatkozó nemzetközi megállapodás szerint — magyar területen is végezheti a határforgalom ellenőrzést.

Szocialista állam viszonylatában a FEP a szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szervével együttműködve egyoldalú ellenőrzést is végezhet a határőrség országos parancsnoka engedélyével.

A közösen vagy egyoldalúan végzett határforgalom ellenőrzés különleges szabályait külön rendelkezések írják elő.

12. A távolsági határforgalom számára megnyitott határátkelőhelyeken a FEP megszakítás nélkül, éjjel-nappal teljesít szolgálatot, ha nemzetközi megállapodás vagy jogszabály másként nem rendelkezik. A csak határsáv-forgalom (kishatárforgalom) számára megnyitott határ-

átkelőhelyen a határon átléptetés a vonatkozó nemzetközi egyezményben vagy annak alapján meghatározott időben és módon történhet.

A határforgalom számára meghatározott időben a FEP nem akadályozhatja és az ellenőrzéshez szükséges időtartamon túl nem késleltetheti az érvényes útiokmány-nyal vagy engedéllyel rendelkező és a vám-, illetve egyéb előírásoknak megfelelő személyek, járművek és szállítmányok forgalmát. Ez alól kivételt képez az az időszak, amikor a határforgalom szünetel, vagy csak korlátozásokkal folyhat, valamint az a személy, akivel szemben a közrendet, közbiztonságot, közérkölcset sértő magatartása miatt vagy külön utasításra kell más intézkedést foganatosítani.

A FEP-eken a határforgalom ellenőrzés megszervezése és végrehajtásának irányítása során biztosítani kell, hogy ne legyen mód az ellenőrzési rendszer kiismerésére.

13. A FEP feladatai eredményes végrehajtása érdekében igényelje és szervezze meg a határátkelőhelyen a határforgalom ellenőrzésében résztvevő, valamint a forgalom lebonyolítását végző helyi szervezeteknek és a helyi lakosságnak tevékeny segítségét, együttműködését.

Minden határátkelőhelyen meg kell állapítani a határátkelőhely rendjét. Ennek megállapításába a FEP parancsnok vonja be egyrészt a határforgalom ellenőrzésében résztvevő, másrészt a határforgalmat lebonyolító helyi szervezetek vezetőit.

Közös határátkelőhely esetén a határátkelőhely rendjét a szomszéd állam illetékes helyi szerveinek vezetőivel egyetértésben kell megállapítani.

A határforgalom rendje és ellenőrzése vasúti határátkelőhelyen

14. A vasúti határforgalomban résztvevő utasok az államhatárt nemzetközi személyszállító vonaton, külön vonaton, kormányvonaton (párt- és állami delegációk külön vonatán), vagy peage vonaton lépnek át. A vasúti határforgalom lebonyolítását végző szervek szolgálattevői, a határforgalom ellenőrzésében résztvevő szervek beosztottai — ha ezt nemzetközi egyezmény lehetővé teszi — még tehervonatokon, mozdonyon, sínautón, vasúti járgányon, a vasútvonal mentén gyalog, vagy a legközelebbi közúti határátkelőhelyen is átléphetik az államhatárt. Vasúti szállítmányt kísérő személyek az állatuk kísért szállítmányt továbbító vasúti szerelvényen is átléphetik az államhatárt.

15. A személyszállító vonatok, valamint ezek utasainak és személyzetének ellenőrzését a határállomáson, az erre kijelölt más állomáson vagy menetközben, illetve e módzatok vegyes alkalmazásával kell végezni.

A tehervonatok és gépmenetben közlekedő mozdonyok, valamint ezek személyzetének ellenőrzését a határállomáson, vagy arra kijelölt más vasútállomáson vagy a határállomás és az államhatár közötti vasúti vonalszakaszon kell végrehajtani.

16. A peage vonatok (Szabályzat 166. pontja), vonatrészek nemzetközi szerződés alapján mentesek a belső átvizsgálás alól, a személyzet és az utasok pedig az útiokmány ellenőrzés alól, kivéve a vonatkozó nemzetközi szerződésben felsorolt eseteket.

Engedély nélkül tilos a peage vonatrészeket magyar területen elhagyni, azokra felszállni, továbbá azokról vagy azokra árut, értéket vagy egyéb tárgyakat le- vagy feljuttatni. Nem vonatkozik ez a szomszéd állam vonat-

személyzetének szolgálati célú fel- és leszállásaira, valamint a vasúti küldeményekre.

A peage vonatokra a határőrség, valamint a vám- és pénzügyőrség ellenőrzést végző beosztottai felszállhatnak, magyar területen a vonatokat kísérhetik.

A peage forgalomban közlekedő személyek magyar területen átutazásuk ideje alatt a magyar jogszabályok hatálya alatt állnak. A peage vonaton utazó személyt, ha magyar területen álló vagy haladó vonaton büntettet követ el, vagy ha ellene elfogató parancs vagy körözés van kiadva, az illetékes szerv utasítása, határozata vagy engedélye alapján el kell fogni.

17. A vasúti határátkelőhely rendjét és a vonaton menetközben végzett ellenőrzés rendjét a FEP parancsnok az illetékes vámhivatal parancsnokával és vasúti szolgálat főnökével egyetértésben állapítsa meg az alábbi kérdésekben:

— a nemzetközi és belföldi vonatok fogadásának rendje, a szerelvények megállításának helye, az utasok elkülönítése az ellenőrzés idejére;

— a menetközbeni ellenőrzések rendje;

— a vonatokra való felszállás és azokról való leszállás rendje;

— a határállomás területén való tartózkodás és mozgás rendje;

— a határátlépésből kizárt utasokkal való eljárás rendje;

— a vonatok menetrendtől eltérő érkezési és indulási idejének közlési módja;

— a határforgalom ellenőrzés ideje alatt a vizsgálandó vonat tolatásának tilalma;

— a vonatok átadásának módja;

— a vonatok menetsebessége a határállomás és az államhatár között;

— a vizsgálóvágányok kivilágítása;

— ólomzárás vasúti kocsik ellenőrzése;

— szükség esetén egyes vasúti kocsik kisorozása;

— a határforgalomban közlekedő vonatok, vasúti járművek engedély nélküli távozásának megakadályozásával kapcsolatos intézkedések;

— balesetek elhárítását célzó intézkedések.

A határforgalom rendje és ellenőrzése közúti határátkelőhelyen

18. Közúti határforgalomban az államhatárt járművel vagy gyalog lehet átlépni.

Nemzetközi szerződés alapján személyek jogot nyerhetnek arra, hogy magyar területen vagy a szomszéd állam területén a határ közelében lévő egyes útszakaszokat — esetleg járműveikkel, munkaeszközeikkel, szállítóeszközeikkel — átmenő forgalomra használhassanak. Az ilyen átjárási forgalom rendjét a vonatkozó nemzetközi megállapodások alapján külön rendeletek szabályozzák.

19. A közúti határátkelőhely rendjét a FEP parancsnok a vámhivatal parancsnokával egyetértésben, (ahol KEOKH kirendeltség is van, ott annak vezetőjét is bevonva) állapítsa meg az alábbi kérdésekben:

— az ellenőrzés helyére bocsátható járművek száma;

— a járművek ellenőrzésre bocsátásának és távozásának rendje (nagyobb forgalmú határátkelőhelyeken a forgalomirányító teendői és hatásköre);

— az átléptetésre várakozó, illetve a veszélyes rakományt szállító járművek tartózkodási helye;

— a határforgalomban részt nem vevő járművek tartózkodási helye;

— az engedélyezett átrakások helye;

— a különleges vizsgálatok helye;

— a határátkelőhely kivilágítása;

— a személyek ott tartózkodásának és mozgásának rendje;

— a sorompó kezelésének rendje;

— a sorompó áttörésének, az ellenőrzés vagy engedély nélkül való továbbhaladásnak megakadályozását célzó intézkedések a határátkelőhelyen és a közvetlen közeli terepszakaszon.

Ha a határforgalom ellenőrzés a szomszéd állam területén lévő közös határátkelőhelyen folyik, a FEP jogosult a honi területen lévő határátkelőhelyen is határforgalom ellenőrzést folytatni.

A határforgalom rendje és ellenőrzése vízi határátkelőhelyen

20. Vízi úton az államhatárt hajóval, kishajóval, valamint csónakkal lehet átlépni.

A hajók ellenőrzését a vizsgálatra jelentkezés sorrendjében kell végezni, a személyszállító és baleset helyére igyekvő segélyhajók részére azonban soronkívüliséget kell biztosítani. Szükség esetén egyszerre több vízijárművön is lehet ellenőrzést folytatni.

A hajók, személyzetük és utasaik ellenőrzése az indulási és érkezési kikötőkben is történhet.

A járvánnyal fertőzött területről érkező hajók ellenőrzését az egészségügyi vizsgálatlall kell kezdeni. Ha az egészségügyi szerv a kérdéses hajót járványmentesnek nyilvánítja, akkor a FEP az ellenőrzést már az egészségügyi vizsgálat ideje alatt megkezdheti. Járványos megbetegedés észlelése esetén az egészségügyi szervek előírásait figyelembe véve kell eljárni.

21. A szocialista államok átmenő (tranzit) hajóin az ellenőrzést általában csak a hajón lévő személyzet és utasok útiokmányainak ellenőrzésére kell korlátozni. Ezekben a hajókon kutatást csak határsértőre vagy csempészárura vonatkozó adat esetén kell foganatosítani.

22. A Dunának a magyar és a csehszlovák államterület között határt képező szakaszán (az 1708. és az 1850. folyamkilométer jelek között) bármely állam kereskedelmi hajói a következő előírások betartása mellett közlekedhetnek:

— a be nem léptetett vagy már kiléptetett kereskedelmi hajóról a Duna határt képező szakaszán — végzettség esetét kivéve — tilos személyeknek magyar partra és beléptetett vagy még ki nem léptetett hajóra lépni, árut, értéket vagy egyéb tárgyakat lejuttatni, illetve ilyen hajókra magyar partról, beléptetett vagy még ki nem léptetett hajóról személyeknek felszállni, árut, értéket vagy egyéb tárgyakat feljuttatni;

— a ki nem léptetett vagy már beléptetett kereskedelmi hajóról a Duna határt képező szakaszán — végzettség esetét kivéve — tilos személyeknek külföldi partra és kiléptetett vagy még be nem léptetett hajóra lépni, árut, értéket vagy egyéb tárgyakat lejuttatni, illetve ilyen hajóra külföldi partról, kiléptetett vagy még be nem léptetett hajóról személyeknek felszállni, árut, értéket vagy egyéb tárgyakat feljuttatni.

23. A Dunának a magyar és csehszlovák államterület között határt képező szakaszán a határforgalomban közlekedő csónakokra ugyanazok az előírások érvényesek, mint a kereskedelmi hajókra.

24. A dunamenti államok hadihajói, vám- és rendészeti szerveinek hajói a magyar Duna szakaszon csak az illetékes magyar szervek külön engedélyével hajózhatnak.

A Duna magyar—csehszlovák közös szakaszán mindkét parti állam hadihajói, vám- és rendészeti szerveinek hajói közlekedhetnek.

A nem dunamenti államok hadihajóinak a Dunán közlekedni tilos.

(Az 1949. évi XIII. törvénycikkkel kihirdetett „Egyezmény a dunai hajózás rendjének tárgyában” 28. és 30. cikke.)

25. A Tiszán a csónakok, valamint a magyar és jugoszláv kereskedelmi hajók Tokajtól a Dunáig terjedő magyar és jugoszláv folyószakaszon határforgalomban is közlekedhetnek.

26. A kikötőben a határátkelőhely rendjét a helyi kikötőrend figyelembe vételével a FEP parancsnoka — a kikötőrendért felelős helyi hajózási szerv vezetőjével, a vámhivatal parancsnokával és a rendőrség helyi vízi-rendészeti szervének vezetőjével egyetértésben — állapítsa meg a következő kérdésekben:

- a vízijárművek kikötésének helye és rendje (veszélyes szállítmányokra is tekintettel);
- az utasok tartózkodási helye;
- a hajóra és partralépés rendje;
- a fényszórók használata;

- a kikötőbe való belépés és az ott tartózkodás szabályai;
- a vízijárművek távozásának rendje;
- egészségügyi zárlat esetén fogantatosítandó intézkedések.

A határforgalom rendje és ellenőrzése légiforgalmi határátkelőhelyen

27. A határforgalom számára megnyitott repülőtéren a FEP a tranzit utasok felügyeletét is ellátja.

A magyar légtéren átutazó és a határforgalom számára megnyitott repülőtéren ideiglenesen tartózkodó utasok részére magyar átutazási vízum vagy kiutazási engedély nem szükséges, amennyiben erre vonatkozóan más intézkedés nem áll fenn. Ezeket a személyeket a repülőtéren a tranzit utasok részére fenntartott helyiségekbe kell irányítani, onnan az ország belterületére csak érvényes és határátlépésre jogosító útiokmány alapján történt beléptetés után, vagy külön engedéllyel távozhatnak.

28. A repülőtéren a határátkelőhely rendjét a FEP parancsnok — a vámhivatal parancsnokával, a KEOKH kirendeltség vezetőjével, a helyi rendőri szerv vezetőjével és a repülőtér rendjéért felelős repülőtér vezetővel egyetértésben — állapítsa meg az alábbi kérdésekben:

- az utasok tartózkodási helye;
- az utasok be- és kiléptetésének rendje;
- a vámterület és az ott tartózkodás rendje;
- a tranzit helyiségekbe való belépés és onnan való kilépés rendje;

— a repülőgépek érkezési, várakozási és indulási helyén való tartózkodás és mozgás rendje;

— ellenőrzésre való jelentkezés és az utasok kísérésének rendje.

A FEP BEOSZTOTTAINAK KÖTELESSÉGEI

A hivatásos állományúak kötelességei

29. A FEP hivatásos állományú tagjainak kötelessége:

— ismerni és végrehajtani a Határőrizeti Szabályzat, a Határforgalom Ellenőrzési Szabályzat, a Szolgálati Szabályzat, parancsok és utasítások rávonatkozó részét;

— rávonatkozó mértékben ismerni és betartani a határforgalom ellenőrzése terén a különböző szolgálati feladatok ellátására vonatkozó szabályokat, a határforgalomra vonatkozó nemzetközi egyezményeket, törvényeket, rendeleteket és utasításokat, valamint ismerni szolgálati feladatai gyakorlati végrehajtásának módját;

— állandóan fejleszteni ideológiai képzettségét és politikai tájékozottságát, valamint általános műveltségét és beosztásának ellátásához szükséges szakmai tudását;

— ismerni a magyar útiokmányokat, vízumokat, azok érvényességi előírásait, a külföldieknek magyar területen tartózkodására vonatkozó szabályokat, a személyazonosságnak, valamint az itt tartózkodás jogosságának igazolására elfogdható okmányokat, továbbá a szomszéd államok útiokmányait és vízumait;

— ismerni a határforgalomban közlekedő járművek felépítését, azok kutatásának, ellenőrzésének rendszerét és módszerét, a határsértők megbúvására, csempészaruk és tiltott anyagok elrejtésére alkalmas rejtekhelyeket és azok felfedési módjait;

— rendszeresen tanulmányozni a határsértők, az ellenséges tevékenységet folytató személyek, a csempészek által a határforgalom ellenőrzés kijátszására alkalmazott

fondorlatokat, módszereket; fejleszteni készségét az el-
lenségés tevékenységre utaló jelenségek felismerésére;

— teljesíteni a beosztásával járó vagy egyébként rá-
bízott állambiztonsági feladatokat, ehhez megfelelő ismeretekkel rendelkezni;

— elsajátítani a szükséges büntetőjogi és büntető eljárásjogi ismereteket;

— ismerni az európai nemzetközi közlekedési főútvonalakat és az azokon lévő fontosabb határátkelőhelyek neveit; földrajzi fekvésük szerint ismerni térképről Európa minden országát és a többi földrész nagyobb államait, azok fővárosait, politikai hovatartozásukat, a magyar külképviseleti szerveknek a székhelyeit, valamint a gépjárművek állami jelzéseit;

— idegen nyelvet ismerni, a meglévő idegen nyelvtudását fejleszteni és a szolgálatban alkalmazni;

— betartani a határátkelőhely rendjét, valamint a balesetelhárítási és egészségügyi rendszabályokat;

— a szolgálatban határozott fellépést és éberséget tanúsítani, választékosan és szabatosan beszélni, udvariasan viselkedni, és minden szolgálati ténykedést olyan magatartással, kifogástalan öltözetben és ápolts külseivel ellátni, amely minden tekintetben méltó a határőrségnek szolgálatilag fellépő beosztottjához;

— elméleti és gyakorlati ismereteket szerezni a határforgalom ellenőrzésében résztvevő egyéb szerveknek a határforgalom ellenőrzésével összefüggő tevékenységéről; ismerni a határátkelőhelyen szolgálatot teljesítő szervek vezetőit és beosztottait;

— segíteni a határforgalom ellenőrzésében résztvevő más belügyi, vám- és pénzügyőri szervek munkáját a

tudomására jutott olyan adatok átadásával, amelyek e szervek feladatkörébe tartoznak.

A sorozott állományúak kötelességei

30. A FEP állományába tartozó, valamint a FEP-re szolgálattételre vezényelt sorozott állományú határőrök, amikor a határforgalom ellenőrzésében vesznek részt, a megfelelő szolgálati szakág parancsnokának, illetve a mindenkori ügyeletes tisztnek az utasításai szerint teljesítik feladataikat, egyébként rajparancsnokuknak vannak közvetlenül alárendelve.

31. A sorozott állományúaknak a határforgalom ellenőrzésében fennálló kötelességét a „Határőrizeti Szabályzat a határőrök részére” határozza meg.

A személyi állomány tagjaira vonatkozó tilalmak

32. A FEP személyi állománya minden tagjának tilos:

— hatáskörét túllépni, más szervek hatáskörébe beavatkozni;

— utasokat utazásukban indokolatlanul akadályozni vagy késleltetni;

— a határforgalom ellenőrzésében résztvevő más szerveknél bárki érdekében jogellenesen könnyítésekért közbenjárni;

— utasoktól ajándékot elfogadni;

— szolgálatban szeszes italt fogyasztani.

Tilos ügyeletes tiszti és útlevelkezelői szolgálatba vezényelni azt a személyt, aki szintévesztő, továbbá kutató, biztosító és vonatkísérő szolgálatba azt, akinek téniszoznya van.

A FEP parancsnok

33. A FEP parancsnok a kerületparancsnoknak, a Budapesti FEP parancsnoka pedig a Határőrség Országos Parancsnokság határforgalmi osztály vezetőjének van közvetlenül alárendelve. A FEP parancsnok állambiztonsági tevékenységét a Belügyminisztérium illetékes csoportfőnöksége közvetlenül, vagy közvetve irányítja és ellenőrzi.

A FEP parancsnok előjárója a FEP egész személyi állományának. A fegyveres erők Fegyelmi Szabályzatában meghatározott zászlóaljparancsnoki, illetve századparancsnoki dicsérő és fenyítő jogkör illeti meg, az állománytáblában a beosztási helyére meghatározott rendfokozatnak megfelelően.

A FEP parancsnok felelős a FEP feladatainak végrehajtásáért, továbbá beosztottai határőrizeti, határforgalom ellenőrzési, állambiztonsági, katonai, politikai kiképzéséért, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért, harckészültségéért.

A FEP parancsnok távollétében teendőit a parancsnok-helyettes látja el.

34. A FEP parancsnok jogai — a fenyítő és dicsérő jogkörön kívül — az alábbiak:

— utasokat büntett vagy szabálysértés gyanúja esetén legfeljebb 24 órára feltartóztathat;

— utasokat az útiokmányukban talált egyes érvénytelenségi okok fennállása ellenére az erre vonatkozó rendelkezésekben nyert felhatalmazás alapján ki- vagy beléptethet;

— járműveket, szállítmányokat teljesen átvizsgálhatja;

— a határforgalom ellenőrzésében résztvevő és a határforgalmat lebonyolító helyi szervektől további intézkedésre állambiztonsági vonatkozású ügyeket átvehet;

— nagyforgalmú időszakban alárendeltjeinek átlagos szolgálati megterhelését — a kerületparancsnoktól kapott felhatalmazás alapján — 12 óráig növelheti.

35. A FEP parancsnok kötelessége:

— szervezni, irányítani és ellenőrizni a FEP szolgálatát és alárendeltjei szolgálati tevékenységét; részletesen ismerni a végrehajtó szolgálat gyakorlati ellátását, szükség esetén személyesen is részt venni abban és ezt helyetteseitől is megkövetelni;

— értékelni és állambiztonsági szempontból is felhasználni a határforgalom ellenőrzése során szerzett értesüléseket, az előfordult eseményeket;

— koordinálni a FEP működési területén ténykedő belügyi szervek állambiztonsági tevékenységét;

— irányítani a határforgalom ellenőrzésében és a határforgalom lebonyolításában résztvevő — a FEP működési területén ténykedő — szervek állambiztonsági vonatkozású tevékenységét;

— a FEP működési területén ténykedő szervektől, személyektől kapott és egyéb állambiztonsági vonatkozású adatokat késedelem nélkül az illetékes szervhez továbbítani;

— rendszeresen gyűjteni, elemezni, értékelni a határforgalomra, a határforgalom ellenőrzésére és az ellenség módszereire, valamint a járműveken lévő rejtekhelyekre vonatkozó adatokat;

— ellenőrizni alárendeltjeinek munkáját a törvényesség betartása szempontjából is;

— a határforgalom ellenőrzésében résztvevő más helyi szervekkel szorosan együttműködni; a szomszédos szocialista állam határforgalom ellenőrző helyi szervének parancsnokával rendszeresen munkakapcsolatot és tapasztalatcserét tartani;

— ahol két parancsnokhelyettes van, feladatkörüket meghatározni;

— megkövetelni a személyi állomány tagjaitól, hogy beosztásuknak megfelelő mértékben ismerjék a törvényeket, rendeleteket, parancsokat, utasításokat és szabályzatokat;

— a párthatározatok és a nevelő munkára vonatkozó parancsok és utasítások alapján irányítani a FEP-en a politikai nevelőmunkát;

— biztosítani, hogy az ellenséges propaganda ne tudjon káros hatást gyakorolni a FEP személyi állományának tagjaira, valamint védeni alárendeltjeit az ellenség egyéb tevékenységével szemben;

— szilárdítani a FEP személyi állományának erkölcsi, fegyelmi helyzetét, következetesen fellépni az anyagiassággal és más, a szocialisták erkölccsel össze nem egyeztethető jelenségekkel szemben;

— irányítani és ellenőrizni a FEP anyagi és pénzügyi gazdálkodását, betartani és alárendeltjeivel betartatni az egészségügyi és balesetelhárítási rendszabályokat.

A parancsnokhelyettes

36. A parancsnokhelyettes a FEP parancsnoknak van közvetlenül alárendelve. A parancsnok távollétében a parancsnok feladatkörét látja el és ilyenkor a parancsnok jogai illetik meg.

Előjárója a FEP egész személyi állományának, kivéve a parancsnok politikai helyettesét. A parancsnok fenytő és dicsérő jogkörénél egy fokozattal alacsonyabb jogkör illeti meg.

A parancsnokhelyettes felelős a parancsnok által számára meghatározott feladatkörök ellátásáért és a parancsnok politikai helyettesének teendőit is ellátja azokon a FEP-eken, ahol ilyen beosztás nincs.

37. A parancsnokhelyettes kötelessége:

— a FEP parancsnok távolléte esetén a FEP tevékenységét önállóan irányítani;

— a parancsnok utasításai szerint ellenőrizni a végrehajtó szolgálat ellátását, az ügyeleti okmányok és forgalmi kimutatások vezetését, az ügyeletes tisztek szolgálat ellátását;

— rendszeresen elemezni, tanulmányozni a forgalomellenőrzés, kiképzés tapasztalatait, az ellenséges szervek, határsértők és csempészek módszereire vonatkozó adatokat és javaslatokat tenni a FEP parancsnoknak a szolgálat-szervezéssel, határforgalom ellenőrzéssel kapcsolatos intézkedésekre;

— ellátni a ráháruló állambiztonsági feladatokat;

— megszervezni és ellenőrizni a határfigyelőztetési intézkedések végrehajtását és a jelentőszolgálat kifogástalan ellátását;

— az együttműködési feladatok ellátása céljából kapcsolatot tartani az illetékes felderítő tiszttel, a helyi KEOKH kirendeltséggel és a rendőrség helyi szervével, vámhivatallal, valamint a forgalom lebonyolításában közreműködő helyi szervekkel;

— irányítani és ellenőrizni a technikai tiszti feladatokat ellátó útlevélkezelők, valamint a közvetlen alárendeltségébe tartozó szakbeosztásúak tevékenységét;

— kidolgozni a FEP szolgálat ellátásához, a kiképzéshez szükséges terveket, kimutatásokat, beosztási kötelmeket, órutasításokat; irányítani a FEP adminisztrációs munkáját;

— idejében jelentést tenni a FEP parancsnoknak a személyi állomány szükségleteiről, ellenőrizni a FEP helyiségei, körletei belrendjét, a szabályos öltözködést, a fegyverzet, technikai eszközök, ruházat és felszerelés meglétét és karbantartását.

A parancsnok politikai helyettese

38. A parancsnok politikai helyettese a FEP parancsnoknak van közvetlenül alárendelve. Az egész személyi állománynak előljárója, kivéve, a parancsnokhelyettest. Dicsérő és fenyítő jogköre egy fokozattal alacsonyabb a parancsnokénál.

Felelős a FEP-en folyó politikai munka megszervezéséért és végrehajtásáért; felelősségi köre megegyezik az őrsparancsnok politikai helyettesének a Határőrizeti Szabályzatban meghatározott felelősségi körével.

39. A parancsnok politikai helyettesének kötelességét a Határőrizeti Szabályzatnak az őrsparancsnok politikai helyettesére vonatkozó pontja határozza meg.

Ezekon kívül a parancsnok politikai helyettese köteles:

— ismerni a határforgalom ellenőrzés rendszerét, szolgálati ágainak gyakorlati munkáját; a FEP parancsnok és a parancsnokhelyettes távollétében a FEP tevékenységét önállóan irányítani;

— részt venni a végrehajtó szolgálat irányításában és ellenőrzésében;

— szilárdítani a FEP beosztottainak egészséges kapcsolatát az együttműködő helyi szervek beosztottaival és a helyi lakosokkal.

Az útlevelkezelő csoportvezető

40. Az útlevelkezelő csoportvezető a parancsnokhelyettesnek van közvetlenül alárendelve. Elöljárója a hozzá beosztott útlevelkezelőknek. Dicsérő és fenytő jogköre a beosztására az állománytáblában meghatározott rendfokozatnak megfelelő, azonban nem haladhatja meg a FEP parancsnokhelyettes jogkörét.

Az útlevelkezelő csoportvezető felelős az útlevelkezelők szakkiképzéséért, a határforgalom ellenőrzés gyakorlati tapasztalatainak elemzéséért, a határforgalom ellenőrzési okmányok és nyilvántartások vezetéséért.

Azokon a FEP-eken, ahol útlevelkezelő csoportvezetői beosztás nincs rendszeresítve, feladatait az ezzel megbízott főútlevelkezelő látja el.

41. Az útlevelkezelő csoportvezető kötelessége:

— rendszeresen javaslatot tenni a FEP parancsnoknak az ügyeletes tiszti és az útlevelkezelői szolgálat megszervezésére; jelenteni a határforgalom ellenőrzésében előfordult hibákat és intézkedést vagy javaslatot tenni ezek megszüntetésére;

— folyamatosan gyűjteni és tanulmányozni az útiokmányellenőrzés tapasztalatait; a külföldi és a hamis útiokmányokra vonatkozó adatokat;

— biztosítani az útiokmánykezelés és ellenőrzés szakszerű végrehajtását, személyesen is részt venni a végrehajtó szolgálat ellátásában;

— kidolgozni az útlevelkezelői továbbképzés anyagát; a FEP parancsnok utasításai szerint végrehajtani a képzési feladatokat;

— ellenőrizni a bevont okmányok előírás szerű kezelését.

A főútlevelkezelő, útlevelkezelő

42. A főútlevelkezelő, útlevelkezelő az útlevelkezelő csoportvezetőnek van közvetlenül alárendelve, szolgáltat teljesítés idején közvetlen szolgálati előjárója az ügyeletes tiszt.

A főútlevelkezelő, útlevelkezelő felelős: az útiokmányok ellenőrzéséért, kezeléséért, az utasok nyilvántartásba vételéért, a határfigyelőztetési utasítások, valamint a rábizott kutatási, biztosítási feladatok végrehajtásáért.

43. A főútlevelkezelő, útlevelkezelő kötelessége:

— ismerni a határforgalom ellenőrzésére, az útiokmányok érvényességére, ellenőrzésére és kezelésére vonatkozó szabályokat, parancsokat, utasításokat, azok előírásait munkája során pontosan betartani;

— ismerni az útiokmányellenőrzés módszereit és a határforgalom ellenőrzés technikai eszközeit; gyakorlatilag ismerni ezek alkalmazási módjait, felfedni a szabálytalanságokat és hamisításokat, okmányokról fényképfelvételt (reprodukción) készíteni;

— a határfigyelőztetési utasításokat késedelem és hiba nélkül végrehajtani, megakadályozni olyan személyek határátlépését, akiknek a határon való átléptetése meg van tiltva;

— ismerni a szomszéd államnak a határforgalom szempontjából fontosabb rendelkezéseit, ellenőrzési módszereit, a nem vízumköteles külföldi útiokmányokat;

— törekedni az idegen államok útiokmányainak és az azokban alkalmazott bélyegzőknek alapos megismerésére olyan mértékben, hogy az útiokmány tulajdonosára, az utasokra vonatkozóan határőrizeti, határforgalom ellenőrzési és állambiztonsági szempontból hasznos következtetéseket tudjon levonni;

— a szolgálatban mindig udvarias és segítőkész magatartást tanúsítani, felvilágosítást adni az utasok olyan kérdéseire, amelyek az útlevélre, vízumra és tartózkodási engedélyre vonatkoznak. Az útlevélkezelő minden megnyilvánulása legyen kulturált, valamint megjelenése ápoltság és ruházat szempontjából mindig kifogástalan.

44. A FEP létszámától függően egy vagy több főútle-
vélkezelő vagy útlevélkezelő megbízás alapján technikai
tiszt feladatokat lát el.

A technikai tiszt felelős a határforgalom ellenőrzés ellátásához szükséges technikai eszközök meglétéért és állapotáért, rendeltetésszerű használatáért, üzemképes állapotának fenntartásáért, az útiokmányellenőrzés, fényképezés és kutatás eszközeinek alkalmazásával kapcsolatos szakkiképzés végrehajtásáért.

45. A technikai tiszt kötelessége:

— ismerni az útlevélkezelői és kutatói feladatokat, részt venni az útlevélkezelő és kutató szolgálatban;

— ismerni az útiokmány hamisítások tapasztalatait, a hamisítások felfedésének módját;

— elkészíteni az útiokmányellenőrzési, operatív technikai és kutatási eszközök alkalmazására vonatkozó kiképzések anyagát, a foglalkozásokat levezetni és fejleszteni az útlevélkezelők képességeit a hamis útiokmányok felismerésére, oktatni a kutatókat eredményesebb munkamódszerekre;

— dokumentációt készíteni a felfedett rejtkehelyekről és tiltott anyagokról, okmányokról;

— adatgyűjtést folytatni az útiokmányokról;

— ellenőrizni a technikai eszközök meglétét, balesetmentes üzemképességét, gondoskodni azok meglétéről, keresni ezek fejlesztésének és tökéletesítésének módjait, ezekre javaslatokat tenni, továbbá ellenőrizni a fogyóanyagok rendeltetésszerű felhasználását, vezetni nyilvántartását és gondoskodni a fogyóanyag idejében való utánpótlásáról;

— ellenőrizni a speciális bélyegzőpárnafestékek tárolását, rendeltetésszerű használatát és utánpótlását, az átléptető és más védett bélyegzők állapotát és karbantartását, valamint őrzését;

— felügyeletet gyakorolni a géptávirások szolgálati feladatainak ellátása felett, biztosítani, hogy a rájuk vonatkozó mértékben ismerjék a jelentőszolgálatra vonatkozó előírásokat.

A századparancsnok

46. A századparancsnok a FEP parancsnoknak van közvetlenül alárendelve.

A századparancsnok a határforgalom ellenőrzés terén felelős a század beosztottai által végzett kutatás és biztosítás eredményességéért, a FEP őrszolgálatának szervezéséért, ellenőrzéséért, valamint a század beosztottainak a határforgalom ellenőrzési szolgálatuk ellátására való felkészítéséért.

47. A századparancsnok kötelessége a határforgalom ellenőrzés terén:

— alárendeltjeivel betartatni a kutatásra, a biztosításra, a vonatkísérésre és az őrszolgálatra vonatkozó szabályokat és utasításokat;

— a FEP parancsnok elhatározása alapján naponként megszervezni a század szolgálatát, alárendeltjeinek névszerinti szolgálatba vezénylését; rendszeresen ellenőrizni szolgálatteljesítésüket;

— megszervezni és személyesen irányítani a kutatás, biztosítás, vonatkísérés, őrszolgálat, balesetelhárítás oktatását és a tapasztalatok rendszeres elemzését; havonként elkészíteni a század kiképzési tervét, azt jóváhagyásra felterjeszteni a FEP parancsnoknak.

A szakaszparancsnok

48. A szakaszparancsnok a századparancsnoknak, ahol a szakasz nincs század kötelékben, a FEP parancsnoknak van közvetlenül alárendelve.

A szakaszparancsnok a határforgalom ellenőrzés terén felelős a szakasz beosztottainak szakkiképzéséért. Azon a FEP-en, ahol század nincs, a szakaszparancsnoknak a határforgalom ellenőrzése terén fennálló felelőssége és kötelessége megegyezik a századparancsnok felelősségével és kötelességével.

49. A szakaszparancsnok kötelessége a határforgalom ellenőrzése terén:

— parancsnoka utasítása szerint részt venni a végrehajtott szolgálatban és annak ellenőrzésében; a belszolgálatot rendszeresen ellenőrizni;

— a szakasz szakkiképzési foglalkozásait vezetni, biztosítani a kiképzéshez a szemléltető eszközöket, eligazítani a kiképzés végrehajtására a tisztéseket.

A kutató, biztosító rajparancsnok

50. A kutató, biztosító rajparancsnok a szakaszparancsnoknak van közvetlenül alárendelve, a végrehajtott

szolgálat teljesítése közben közvetlen szolgálati előljárója az ügyeletes tiszt. A végrehajtó szolgálatban parancsnoksága alá rendelt személyeknek szolgálati előljárója.

A kutató, biztosító rajparancsnok felelős a kutató, biztosító szolgálat eredményes végrehajtásáért, a balesetelhárítási rendszabályok betartásáért.

51. A kutató, biztosító rajparancsnok kötelessége a határforgalom ellenőrzése terén:

— megakadályozni a határsértőknek, csempészáruknak, tiltott anyagoknak a határon átjutását az általa átkutatott járműveken;

— az ügyeletes tiszt parancsa alapján elvégezni egyegy tehervonat teljes ellenőrzését és átléptetését;

— beosztottait szolgálatba lépés előtt figyelmeztetni a balesetelhárítás rendszabályainak betartására;

— ellenőrizni a kezelésére bízott kutató eszközök meglétét, karbantartását, célszerű alkalmazását.

A kutató, biztosító

52. Azon a FEP-en, amelynek szervezésében nincs század vagy szakasz, a kutató, biztosító közvetlenül a parancsnokhelyettesnek van alárendelve.

Végrehajtó szolgálat teljesítése közben szolgálati előljárója az ügyeletes tiszt.

Ha egyidőben több kutató, biztosító végzi ugyanazt a feladatot, közülük az ügyeletes tiszt jelöli ki a csoport (járőr) parancsnokát.

A kutató, biztosító felelős a rábízott szolgálati feladat eredményes végrehajtásáért, a balesetelhárítási rendszabályok betartásáért. Kötelessége megegyezik a kutató, biztosító rajparancsnok kötelességével.

A kutyavezető

53. A kutyavezető a parancsnokhelyettesnek van közvetlenül alárendelve. Végrehajtó szolgálat teljesítése közben közvetlen szolgálati előljárója a kutató csoport parancsnoka.

A kutyavezető felelős a rábízott szolgálati kutya gondozásáért, továbbképzéséért és a szolgálati kutyákkal végrehajtandó kutatási és biztosítása feladatok eredményes végrehajtásáért. Ezen kívül feladatai általában megegyeznek az őrsök kutyavezetőinek a Határőrizeti Szabályzatban előírt feladataival.

54. A kutyavezető általános feladatain kívül a FEP kutyavezetőjének kötelessége:

— ismerni a rábízott szolgálati kutyának a határforgalom ellenőrzés viszonyai közötti alkalmazása módjait, erre kiképezni a rábízott szolgálati kutyát;

— részt venni a kutatásban, biztosításban, ismerni a járművekben levő rejtkehelyeket, felkutatni a szolgálati kutya alkalmazásával a határsértőket, azok segítőit, illetve a csempészárukat, tiltott anyagokat.

A távírász

55. A távírász a technikai tisztnek van közvetlenül alárendelve, szolgálatteljesítés idején közvetlen szolgálati előljárója az ügyeletes tiszt; híradó szakirányítás szempontjából alá van rendelve a kerület híradó alosztálya vezetőjének, a budapesti FEP távírásza pedig a Határőrség Országos Parancsnokság hírközpontja vezetőjének.

A távírász felelős a távírószolgálat szabályszerű ellátásáért, a rábízott híradó berendezések szakszerű keze-

léséért és megóvásáért, a táviratok kezeléséért, nyilvántartásáért és kézbesítéséért.

56. A távírász kötelessége:

— ismerni a FEP és az előjáró parancsnokság, illetve a FEP és a határforgalmi adatokkal foglalkozó belügyminisztériumi szervek közötti távíró összeköttetés közvetlen és kerülő irányait, ezek felhasználási lehetőségeit;

— amennyiben az összeköttetés megszakadt, vagy ha a vonal foglaltsága miatt nem tudja a táviratot meghatározott időn belül leadni, azt azonnal jelenteni;

— betartani a „Géptávirászkötelvei”-t és a határforgalom adatainak jelentésére vonatkozó utasításokat;

— állandóan fejleszteni szaktudását; a meghatározott szakmai gyakorlatokat rendszeresen elvégezni; résztvenni az évenként megismétlődő osztályos távírász vizsgákon.

A kishajóvezető

57. A kishajóvezető a parancsnokhelyettesnek van közvetlenül alárendelve, szolgálatteljesítés idején közvetlen szolgálati előjárója a kikötőügyeletes tiszt.

Gépjármű-szakszolgálati szempontból alá van rendelve a kerület gépjárműszolgálat vezetőjének.

Felelős a vízijármű üzemképes állapotban tartásáért, a vízijárművön tartózkodó személyek életének biztonságáért, a vízijármű biztonságos közlekedéséért és kikötéséért.

58. A kishajóvezető kötelessége:

— indulás előtt ellenőrizni a vízijármű üzemképességét, üzemanyaggal való feltöltöttségét, a jelző- és mentőeszközök meglétét és működőképességét, a menetokmányok szabályszerű kiállítását;

— az érvényben levő hajózási szabályok szerint, bal-
esetmentesen hajózni;

— a szolgálat befejezése után a vízijármű napi felül-
vizsgálását és karbantartását elvégezni, üzemanyaggal
feltölteni, az üzemeltetés alatt észlelt kisebb hibákat ki-
javítani;

— harminc órai üzemeltetés után elvégezni az előírt
karbantartási munkálatokat;

— érteni a hajókutatáshoz és a hajós útiokmányok
ellenőrzéséhez, résztvenni a kutatásban és biztosításban,
szükség esetén segíteni az útlevélkezelőknek az útiok-
mány ellenőrzésben;

— rendszeresen résztvenni a határforgalom ellenőr-
zési szakmai továbbképzéseken.

FEP ellátó tiszthelyettes

59. A FEP ellátó tiszthelyettes a FEP parancsnoknak
van közvetlenül alárendelve. Szolgálati előljárója a FEP
sorozott állományának.

Felelős a FEP katonai rendjéért, a sorozott állomány
napirendjének betartásáért, a rajszemlék megtartásáért,
a FEP gazdálkodásáért, a sorozott állomány járandóság-
ának kellő időben történő kiadásáért, az anyagok nyil-
vántartásáért, karbantartásáért és javításáért, a fegyver-
zeti anyagok és lőszer ellátásáért, a szolgálati állatok gon-
dozásáért, a sorozott állomány fürdetéséért, ruházatának
és lábbelijének biztosításáért.

A FEP ellátó tiszthelyettes a Magyar Népköztársaság
Fegyveres Erőinek Fegyelmi Szabályzata szerint, a szá-
zad szolgálatvezető dicsérő és fenyítő jogkörét gyako-
rolja.

60. A FEP ellátó tiszthelyettes kötelessége:

— ismerni és betartani az anyagi, pénzügyi és technikai utasításokat, a Magyar Népköztársaság Fegyveres Erőinek Belszolgálati, Fegyelmi, Helyőrségi és Őrszolgálati Szabályzatát, a Belrendi Utasítás előírásait, az anyagellátásra, anyag gazdálkodásra, nyilvántartásra, elszámolásra, az anyagi ellenőrzésre és a kártérítési eljárásra vonatkozó szabályokat. Anyagi felelősséggel tartozik a FEP gazdálkodásáért;

— eligazítani az útbaindított sorállományú beosztottakat, ellenőrizni felszerelésüket, okmányaikat és öltözetüket;

— ellenőrizni a FEP elhelyezési körletének tűz- és egyéb biztonsági berendezéseit, az egészségügyi és biztonsági rendszabályok betartását.

III. FEJEZET

A FEP SZOLGÁLATÁNAK MEGSZERVEZÉSE

A parancsnoki munka

61. A FEP parancsnoknak a határforgalom ellenőrzés megszervezésére irányuló munkája a helyzeti adatok gyűjtéséből, elemzéséből, a határforgalom ellenőrzésre vonatkozó elhatározás meghozatalából, végrehajtásának megszervezéséből és ellenőrzéséből áll. A FEP parancsnok a helyzeti adatok gyűjtésébe, elemzésébe, értékelésébe a helyetteseit, valamint más vezető beosztású alárendeltjeit vonja be.

62. A helyzeti adatok forrásai:

- az előljáró szervek tájékoztató adatai;
- a határátkelőhelyeken működő felderítő és egyéb belügyi szervek közlései;
- a FEP-ektől és a határőrség más alegységeitől kapott tájékoztatások;
- a határforgalom ellenőrzésre vezényelt beosztottak jelentései;
- a FEP működési területén levő vámhivatalok, közlekedési és egyéb együttműködő helyi szervek, utazási irodák közlései;
- a szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szerveitől kapott tájékoztatások;
- a határsértők és csempészek vallomásai;
- az utasok és a helyi lakosság bejelentései;
- a személy- és járműforgalomnak, valamint a határeseményeknek és határforgalmi eseményeknek a nyilvántartásból, továbbá ezek összesítéséből merített értékelés;
- a sajtó, a rádió és a televízió közlései, hírei.

63. A parancsnoki munka sorrendje:

- a feladat tisztázása;
- a határőrizeti, határforgalom ellenőrzési helyzet elemeinek értékelése;
- az elhatározás meghozatala.

A feladat tisztázása

64. A feladat tisztázása: az előjáró parancsnoktól, valamint a Belügyminisztériumnak a FEP-ek állambiztonsági tevékenységét irányító csoportfőnökségétől kapott parancsok, utasítások és a teendő intézkedések megértése, a szerzett helyzeti adatok elemzése, értékelése, valamint az általános határőrizeti és határforgalom ellenőrzési helyzet figyelembevételével a célszerű tennivalók áttekintése.

A feladat tisztázása során meg kell állapítani:

- milyen parancsokat, utasításokat és feladatokat kapott;
- milyen állambiztonsági feladatokat kell teljesíteni;
- a jelentőszolgálat ellátásával kapcsolatban milyen feladatok vannak;
- mely személyek átléptetését kell megakadályozni, kiket kell szigorúbb vizsgálat alá vonni, vagy különleges intézkedésekkel a határon átléptetni, kiknek az átléptetését kell külön jelenteni;
- lesz-e olyan belpolitikai vagy nemzetközi esemény, rendezvény, nagyobb méretű határforgalom, amelyre a határforgalom ellenőrzés megszervezésénél külön figyelmet kell fordítani;
- milyen közlekedési eszközök fokozott ellenőrzésére, kutatására kell intézkedni;

— milyen intézkedéseket kell foganatosítani a határátkelőhely rendjének biztosítására;

— a határrendnek és a határsáv rendjének biztosításával kapcsolatos feladatok milyen intézkedéseket tesznek szükségessé.

A határőrizeti, határforgalom ellenőrzési helyzet értékelése

65. A határőrizeti, határforgalom ellenőrzési helyzet elemei:

— az ellenséges és a határőrizetre veszélyes személyek;

— a saját erők és eszközök, az együttműködés;

— a lakosság és az utasok;

— a terep, a nemzetközi útvonalak és azok forgalma;

— az évszak, a napszak és az időjárás.

66. Az ellenséges és a határőrizetre veszélyes személyekre vonatkozó értékelést a rendelkezésre álló általános, vagy konkrét helyzeti adatok alapján kell végrehajtani és az alábbi kérdésekre nézve kell a FEP parancsnoknak következtetést levonni:

— ki, vagy kik részéről számolhat határsértéssel, kik gyanúsíthatók határsértés megkísérlésével, csempészéssel, határsértők és csempészek segítségével, más bűncselekmények elkövetésével, vagy megkísérlésével, kik részéről számolhat útiokmány cserére, vagy útiokmány hamisításra, titkos iratok engedély nélküli kivitelére, fegyver és lőszer, vagy tiltott anyagok csempészésére, ellenséges ügynöki vagy propaganda anyagok bejuttatására;

— az előfordult határsértéseknek, a határsértési kísérleteknek, útiokmány hamisításoknak, ügynöki, illetőleg

tiltott anyagok és csempészárúk elrejtésének és az államhatáron való átjuttatásuknak milyenek a módszerei;

— az adott irányban működő ellenséges szervek tevékenységének milyen a jellege, aktivitása és módszere;

— az ellenséges szervek tevékenységéről kapott adatok alapján, a várható forgalommal összefüggésben, vagy egyébként milyen intézkedések szükségesek;

— milyen intézkedéseket kell foganatosítani a határfigyelőztetési utasítások alapján és egyes utasokkal, utaskategóriákkal kapcsolatban.

67. A saját erők és eszközök helyzetének, valamint az együttműködés állapotának értékelésénél az alábbiakat kell figyelembe venni:

— a határforgalom ellenőrzéshez rendelkezésre álló erők és eszközök, ezek alkalmazásának lehetőségei és módszerei;

— a határforgalom ellenőrzés állapota, eredményei és hiányosságai;

— a határforgalomban használt útiokmányokra és azok érvényességére vonatkozó előírásokban beállt változások, ezzel összefüggésben a határforgalom ellenőrzésben beállt módosítások;

— a többi FEP-ekkel és együttműködő szervekkel való összeköttetés állapota, az együttműködés lehetőségei és módszerei;

— a szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szervétől kapott adatok, a határforgalom ellenőrzésnek általuk alkalmazott rendszerében, valamint hatékonyságában beállt változásokról;

— szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szervétől kapott jelzés valamely utasra, vagy utascsoportokra vonatkozóan.

Következtetés:

— hány szolgálatképes tiszt, tiszthelyettes, tisztos és határőr van a FEP-en;

— hány fő részére biztosít szabadnapot, hány fő kap szabadságot és eltávozást;

— hány főt ment fel szolgálatból;

— hány főt vezényel szolgálatba határforgalom ellenőrzésre, az egyes szolgálati helyekre és a szolgálati beosztásokba, valamint belszolgálatba;

— az útiokmányok rendszerében, vagy az ellenőrzésükre és a kezelésükre vonatkozó utasításokban bekövetkezett változások miatt milyen intézkedések szükségesek;

— az együttműködő szervek soronlévő feladataira tekintettel, milyen mértékben számíthat az adott időszakban azok részéről segítségre, illetőleg milyen segítséget szükséges részükre nyújtani;

— a FEP működési területén ténykedő szervek állambiztonsági tevékenységének irányításával, illetőleg koordinálásával kapcsolatosan milyen feladatokat kell teljesíteni;

— az egyes határátkelőhelyeken a határforgalom ellenőrzést milyen módszerekkel végezzék, az ellenőrzési és egyéb munkafolyamatoknak, valamint a szolgálati személyek tevékenységének összehangolására milyen intézkedéseket tegyen;

— a szomszéd állam határforgalom ellenőrzési rendszerében, illetve annak hatékonyságában, eszközeiben, vagy a határforgalom ellenőrző szervek létszámában, összetételében bekövetkezett változásokkal kapcsolatban milyen intézkedések szükségesek.

68. A lakosságra és az utasokra vonatkozó adatokat az alábbiak szerint kell értékelni:

— a határforgalom lebonyolítását végző közlekedési helyi szervek beosztottainak és a környező helységek lakosságának nemzetiességi összetétele, hazánkhoz és a határórséghez való viszonya, magatartása;

— a határátkelőhelyen átutazó utasok állampolgárság szerinti megoszlása és az előforduló útiokmányfajták;

— az utasok, utascsoportok, küldöttségek létszáma, összetétele, közlekedésének ideje;

— utasforgalomban várható változások.

Következtetés:

— milyen mértékű és jellegű utasforgalomra kell számítani;

— mikor érkeznek nagyobb létszámú utascsoportok, küldöttségek;

— hogyan befolyásolják az adott időszakban a forgalom alakulását a külföldi, vagy hazai események, illetőleg a közlekedésben beállt változások;

— a szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szervétől kapott és az utasforgalomra, utascsoportokra, illetve egyes utasokra vonatkozó adatok alapján milyen intézkedéseket kell tenni.

69. A terep, a FEP működési területén áthaladó nemzetközi útvonalak, valamint az ezeken lebonyolódó járműforgalom értékelése a következő adatokat tartalmazza:

— a határátkelőhelyet környező terep jellege, áttekinthetősége, ellenőrzési lehetőségei, vasúti határátkelőhelyen a határállomás kiépítettsége, a vágányhálózat és a berendezések elhelyezkedése, menetközbeni ellenőrzés esetében a vonatok közlekedési viszonyai;

— az országos főközlekedési útvonalak, az átkelőhelyekhez vezető vasutak, közutak és víziutak, valamint az ezeken lebonyolódó forgalomban beállott olyan változások, amelyek a határforgalom ellenőrzését befolyásolják;

— a szomszéd ország főbb nemzetközi útvonalai, az azok mentén lévő jelentősebb helységek és határátkelőhelyek;

— a menetrend szerint közlekedő járműveknek a határátkelőhelyre való érkezési és ott tartózkodási ideje, a járműforgalom alakulása.

Következtetés:

— milyen a terep a határátkelőhely környékén és a határállomáson, a védelem, valamint a határsértők elrejtőzése, felkutatása és üldözése szempontjából;

— hogyan befolyásolják a határforgalom alakulását a közlekedési útvonalakon beállt változások, akadályok;

— milyen intézkedések szükségesek a járműforgalom ellenőrzésére, és a járművek forgalmának irányítására a határátkelőhelyen;

— milyen módon kell ellenőrizni a határátkelőhelyek és az államhatár közötti útszakaszon a járműveket.

70. Az évszak, napszak és időjárás értékelése az alábbiakra terjed ki:

— az évszak hatása a határforgalom alakulására;

— a nap világos és sötét óráinak arányában beálló változások hatásai;

— a hőmérsékleti és egyéb időjárási viszonyok alakulása: várható-e ködös idő, hóvihár, nagy hideg, vagy hőség.

Következtetés:

— milyen legyen a szolgálatba vezényelt beosztottak öltözete és felszerelése;

— a szabadban szolgálatot teljesítők váltását és szükség esetén rövid pihentetését hogyan szervezi meg az időjárási viszonyok figyelembevételével;

— a határforgalmat, különösen a menetrend szerinti vonatok és repülőgépek közlekedését milyen mértékben befolyásolják az évszak és az időjárási viszonyok;

— milyen intézkedések szükségesek a határforgalom ellenőrzés eredményességének biztosításához az adott évszak és időjárás viszonyai között;

— az időjárási viszonyokkal összefüggésben milyen különleges balesetelhárítási rendszabályok bevezetése szükséges.

A parancsnoki elhatározás meghozatala, rögzítése és ismertetése

71. A határforgalom ellenőrzésre vonatkozó elhatározását a FEP parancsnok havonként hozza meg. Elhatározása terjedjen ki:

— a határforgalom várható alakulása, az utasok létszámának állampolgárság szerinti összetétele, határátlépésre jelentkezésük módja (egyenletes utasáramlás, időszakosan tömeges jelentkezés), a menetrend szerinti közlekedés alakulása alapján a határforgalom ellenőrzés rendszerének meghatározása az egyes határátkelőhelyeken, hol, mikor, mennyi erő és milyen eszköz szükséges a határforgalom ellenőrzéshez, az állomány átlagos szolgálati megterhelésének nagysága;

— a határsértők, csempészek és más büntetettek várható tevékenységét és módszereit figyelembevéve a ha-

társértések megakadályozásához és a határsértési kísérletek felfedéséhez szükséges intézkedések meghatározása;

— a FEP állambiztonsági feladatainak eredményes ellátása érdekében szükséges intézkedések meghatározása, az állambiztonsági koordinációval összefüggő teendők;

— a határforgalommal, a határőrizeti és a határforgalmi eseményekkel kapcsolatos jelentőszolgálati feladatok, az egyéb jelentések rendje;

— a határfigyelőzetésekben elrendelt intézkedések maradéktalan végrehajtása érdekében szükséges teendők;

— szükség esetén a vízumok, valamint a fegyver (és lőszer) kísérő igazolványok kiadásával kapcsolatos teendők;

— a szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szervével való kapcsolattartás és együttműködés feladata;

— az együttműködéssel kapcsolatos feladatok; a lakosság, valamint, a közlekedési, szállítási, idegenforgalmi helyi szervek bevonásának módjai a FEP feladatai ellátásának segítésébe;

— a határrendnek és a határsáv rendjének biztosításával kapcsolatos feladatok;

— a harcckészültség fenntartására, a FEP elhelyezési körletének és szolgálati helyeinek védelmére vonatkozó intézkedések;

— a határforgalom ellenőrzés politikai, kiképzési, anyagi biztosítására teendő intézkedések, az eligazítások és értekezletek rendje;

— az alárendeltek ellenőrzésének feladatai.

A FEP parancsnok elhatározását jegyezze be a „FEP napló”-ba, az állambiztonsági vonatkozású részeket azonban csak a konspiráció szabályai által megengedett mértékben.

A helyzet, vagy a feladatok lényeges változása esetén a FEP parancsnok hozzon kiegészítő elhatározást.

Elhatározását a FEP parancsnok ismertesse helyetteseivel.

A szolgálatszervezés

72. A FEP parancsnok a határforgalom ellenőrzési elhatározása alapján 7—10 napi időtartamra szervezi meg a FEP szolgálatát.

A FEP hivatásos állományú beosztottainak szolgálati ideje 7—10 nap — szükség esetén ennél hosszabb időszak — átlagában napi 7—8 óra. A FEP párttitkárának szolgálati ideje átlag napi 4—6 óra, a fennmaradó átlag napi 2—4 órát pártmunka végzésére kell biztosítani számára.

A beosztottakat megszakítás nélküli 24 órás szolgálatba vezényelni csak kivételesen, — a távollakás, közlekedési nehézségek, távoli szolgálati hely esetén — szabad.

A hivatásos állományú beosztottakat havonként annyi szolgálatmentes nap illeti meg, ahány hivatalos munkaszüneti nap van az adott hónapban.

A FEP hivatásos állományú beosztottainak szolgálati idejébe számít:

- a szolgálati feladatok végrehajtása;
- a szolgálatra felkészülés a szolgálati helyen, a szol-

gálat befejezésekor a jelentéstétel és más feladatok végrehajtása;

- az eligazítások;
- a kiképzés, politikai oktatás.

Nem számít a szolgálati időbe:

- menetközbeni ellenőrzés esetén a pihenésre biztosított idő;
- a párt, KISZ, sport és kulturális rendezvényeken való részvétellel, valamint;
- az idegen nyelv tanulására fordított idő.

73. A szolgálati megterhelés növelése idején gondoskodni kell arról, hogy a fokozott igénybevételnek kitett beosztottak a szolgálat ideje alatt rövid pihenéshez jussanak.

74. A végrehajtószolgálat 7—10 napra terjedő megszervezésekor meg kell határozni:

- ki, mikor, hol, milyen feladatkörben teljesít szolgálatot;
- ki, mikor, milyen céllal, hol hajt végre ellenőrzést;
- az együttműködő szervekkel kapcsolatos feladatokból ki, mikor, mit hajtson végre;
- a határrend és a határsáv rendje betartásának ellenőrzésével kapcsolatos intézkedések;
- politikai, kiképzési és anyagi intézkedések.

75. A FEP-en szolgálatot teljesítő sorozott állományú beosztottakat az alábbi határforgalom ellenőrzési feladatok ellátására lehet szolgálatba vezényelni:

- útiokmányellenőrzés és kezelés;
- kutatás, biztosítás;
- sorompókezelés;

- vonatkísérés;
- őrszolgálat;
- híradószolgálat.

E feladataikat a Határőrizeti Szabályzat (határőrök részére) rendelkezései szerint végzik. Ezenkívül a határőrök beoszthatók még küldöncnek, valamint a határforgalomellenőrzéssel összefüggő egyéb feladatok ellátására is.

Azon a FEP-en, ahol század (szakasz) van szervezve, ott a század (szakasz) parancsnoka naponként szervezze meg a személyi állomány névszerinti szolgálatba vezénylésével a század (szakasz) szolgálatát a FEP parancsnok 7—10 napra terjedő szolgálatszervezése alapján.

A FEP-en szolgálatot teljesítő, de nem század (szakasz) kötelékbe tartozó határőröket a FEP parancsnok vezényli szolgálatba.

Eligazítások. A szolgálatba vezénylések közlése az alárendeltekkel

76. Időszakos eligazítás.

A FEP parancsnok a 7—10 napra terjedő szolgálatszervezést időszakos eligazításon ismerteti hivatásos állományú beosztottaival.

77. Napi eligazítás.

A FEP parancsnok munkafüzetében készíti el a következő határőrizeti napra szóló eligazítás vázlatát. Ennek alapján eligazítja feladataik végrehajtására helyetteseit, az útlelvélkezelő csoportvezetőt, valamint a század (szakasz) parancsnokot és az ellátó tiszthelytestet.

A napi eligazításon meg kell határozni:

— a 7—10 napra terjedő szolgálatszervezésnek a következő határőrizeti napra eső részében a helyzet vagy a feladatok változása folytán végrehajtott módosításokat;

— az ellenőrzések útján vagy más módon felfedett hibák megszüntetése érdekében szükséges tennivalókat;

— a beosztottak által a FEP parancsnoknak vagy helyetteseinek teendő jelentések rendjét;

— a beosztottak eligazításának rendjét;

— az alárendeltek ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat.

Kislétszámú FEP-en a parancsnok személyesen igazítja el valamennyi alárendeltjét a szolgálat végrehajtására.

Az ügyeletes tiszteket szolgálatba lépésük előtt a parancsnokhelyettes — időnként a FEP parancsnok igazítja el.

Az ügyeletes tiszt a kapott utasítások alapján igazítja el a szolgálati alárendeltségében szolgálatot teljesítő személyeket.

A FEP kötelékébe tartozó sorozott állományúak részére a század- (szakasz) parancsnok naponként hirdeti ki a rájuk vonatkozó parancsokat.

A szolgálatszervezés írásbeli rögzítése

78. A 7—10 napra vonatkozó szolgálatszervezést a szolgálatszervezési füzetbe, illetőleg a szolgálatszervezési lapra kell bejegyezni.

79. A FEP parancsnok és a parancsnokhelyettesek naponta készítik el munkafüzetükben a 7—10 napra vo-

natkozó szolgálatsszervezés alapján a következő napi egyéni munkatervüket. Ez rövid bejegyzések formájában általában a következőket tartalmazza:

- mikor, kik részére tart eligazítást;
- mikor, kiket ellenőriz;
- mikor, kik részére tart foglalkozást, milyen tárgykörből;
- mikor, melyik együttműködő szervvel foglalkozik;
- mikor, kinek tesz jelentést;
- milyen egyéb feladatokat fog teljesíteni.

**A HATÁRFORGALOM ELLENŐRZŐ SZOLGÁLAT
VÉGREHAJTÁSA****Az ügyeletes tiszt**

80. A távolsági határforgalom számára megnyitott határátkelőhelyre a határforgalom ellenőrzés szervezése és vezetése érdekében ügyeletes tiszti szolgálatot kell vezényelni. Abban az időszakban, amikor a FEP parancsnok vagy valamelyik helyettese személyesen és közvetlenül vezeti a határátkelőhelyen a határforgalom ellenőrzését, ügyeletes tisztet vezényelni nem kell. Az ügyeletes tiszt kötelmeit a FEP parancsnok írásban határozza meg határátkelőhelyenként, e szabályzatnak és a helyi sajátosságoknak megfelelően. Az ügyeletes tiszt öltözetét és felszerelését a FEP parancsnok határozza meg.

Az ügyeletes tiszti szolgálatot az útlevélező csoportvezetők, főútlevélezők és útlevélezők látják el.

Ügyeletes tiszti szolgálatba az a tiszt vezényelhető, aki megfelelő felkészültséggel és gyakorlattal rendelkezik, ezek birtokában pedig önálló intézkedésre képes határforgalom ellenőrzési és állambiztonsági ügyekben egyaránt. Szükség esetén az ügyeletes tiszti szolgálatot kiválóan képzett tiszthelyettes is elláthatja. Ilyen esetekben alárendeltségébe tiszt nem vezényelhető.

Az ügyeletes tiszt a FEP parancsnoknak van alárendelve és szolgálati előjárója a határátkelőhelyen vele egyidejűleg szolgálatot teljesítő beosztottnak.

Az ügyeletes tiszti szolgálatba vezényelt tiszt megnevezése a szolgálati helyének megfelelően: állomásügyeletes tiszt, közúti ügyeletes tiszt, kikötő ügyeletes tiszt, repülőtér ügyeletes tiszt.

Az ügyeletes tiszt felelősségi köre és feladatai

81. Az ügyeletes tiszt felelős a határátkelőhelyen folyó határforgalom ellenőrzés szervezéséért, irányításáért, eredményes végrehajtásáért, a kapott parancsok, a jelentőszolgálatra vonatkozó utasítások, valamint a határfigyelőztetésekkel kapcsolatos feladatok végrehajtásáért, az állambiztonsági feladatok ellátásáért, a határátkelőhely rendjének betartásáért, valamint azért, hogy a határforgalom ellenőrzés a forgalmat indokolatlanul ne késleltesse.

82. Az ügyeletes tiszt feladata:

— szolgálatba lépéskor átvenni a szolgálati okmányokat, a technikai eszközöket, a leltári tárgyakat, valamint a folyamatban lévő ügyek intézését;

— szolgálati alárendeltjei jelenlétét és szolgálatképességét ellenőrizni, részükre eligazítást tartani — szükség esetén a szolgálati idő alatt többször is — és meghatározni feladataikat; irányítani, segíteni és ellenőrizni azok tevékenységét, ha a feladatok ellátása szükségessé teszi személyesen is végezni útiokmányellenőrzést és kutatást;

— az alárendeltek feszes irányításával biztosítani a határforgalom ellenőrzés eredményességét és zavartalan-ságát, megszervezni a szolgálatban lévő beosztottak étkeztetését, szükség esetén rövid pihentetését és a váltást úgy, hogy ezek a határforgalomban fennakadást ne okozzanak;

— teljesíteni a jelentőszolgálati feladatokat, az állambiztonsági vonatkozású eseményekről és ügyekről azonnal jelentést tenni a FEP parancsnoknak vagy parancsnokhelyettesnek;

— biztosítani a határfigyelőztetésekben elrendelt intézkedések végrehajtását;

— biztosítani az állambiztonsági vonatkozású események és ügyek konspirációját;

— vezetni az előírt nyilvántartásokat;

— szükség esetén irányítani a szolgálati hely védelmét;

— gondoskodni a titkos iratok, technikai eszközök előírás szerű tárolásáról és kezeléséről; személyesen kiadni és átvenni ezeket a menetközbeni útiokmányellenőrzésre vezényelt és onnan bevonuló útlevélkezelőktől; ellenőriztetni, hogy menetközbeni útiokmányellenőrzés esetén ne maradjanak a járművön az útlevélkezelők szolgálati felszerelései és iratai;

— vasúti határátkelőhelyeken írásban közölni a vasút illetékes szolgálattevőjével a határforgalomban közlekedő vonatok menesztéséhez való hozzájárulását, intézkedni a nemzetközi gyors-tehervonatok (TEEM vonatok) soronkívüli ellenőrzésére, megszervezni a határállomáson tartózkodó idegen, gyanús személyek igazoltatását;

— közúti határátkelőhelyen megszervezni a határon való kitörés megakadályozását; biztosítani utasok és járművek ellenőrzés nélküli továbbhaladásának megakadályozását, szükség esetén haladéktalanul intézkedéseket tenni az elfogásnak, feltartóztatásnak mélységi területen való végrehajtására;

— ellenőriztetni az áruk átrakását, gépkocsik vagy más tárgyak átadását végző személyek tevékenységét;

— a légiforgalmi határátkelőhelyen felügyelet alatt tartani a repülőtér tranzithelyiségeit és vámterületét;

— a szolgálat átadásakor a szolgálati ideje alatt történt eseményeket, a határon való átléptetés megtagadása eseteiben a visszautasított személyek neveit, egyéb adatait és a visszautasítás okait, valamint a határforgalom adatait írásban jelenteni.

Az útiokmányok ellenőrzésének és kezelésének általános szabályai

83. Az útiokmányellenőrzés során kétséget kizáróan meg kell állapítani az útiokmány eredetiségét és érvényességét, az utas határátlépésre jogosultságát. Szükség esetén az útiokmányellenőrzés megismételhető.

84. Az útiokmánykezelés során kell az útiokmányhoz tartozó szükséges mellékleteket bevonni, vagy kiadni, a bevont mellékleteken lévő bejegyzéseket a szükséges mértékben ellenőrizni, parancs alapján az előírt technikai-védelmi módszereket alkalmazni és az átléptető bélyegzőlenyomatot az útiokmányban elhelyezni, valamint a szükséges bejegyzéseket megtenni.

Az útiokmánykezelés során alkalmazásra kerülő technikai-védelmi módszerek meghatározása, technikai eszközök rendszeresítése a BM III. Főcsoportfőnökséggel egyetértésben történik. Biztosítani kell, hogy az útiokmánykezelés technikai-védelmi módszereit, technikai eszközeit csak az arra illetékes személyek ismerhessék, illetve kezelhessék.

A határátlépés engedélyezését és megtörténtét (határon való átlépését) az átléptető bélyegzőlenyomatnak az útiokmányban való elhelyezése igazolja.

Az útiokmányellenőrzés megtörténte után, az ellenőrzés helyéről való továbbengedés tényével történik annak az utasnak a határon való átléptetése, aki olyan útiokmánnyal rendelkezik, amelynél külön rendelkezések értelmében az átléptetést átléptető bélyegzőlenyomat alkalmazásával bejegyezni nem kell.

85. Egyoldalú útiokmányellenőrzés és kezelés hatálya alá tartozó utasoknál belépés alkalmával az útiokmányellenőrzést és kezelést teljesen vagy részlegesen mellőzni lehet. Ez esetben a szomszéd állam határforgalom

ellenőrző helyi szervének kiléptető bélyegzőlenyomata a beléptetést is igazolja.

86. A határon való átléptetésre jelentkező utastól magyarul — szükség esetén idegen nyelven — udvariasan el kell kérni az útiokmányt, majd végre kell hajtani az útiokmány ellenőrzését és kezelését. Lehetővé kell tenni, hogy az útiokmányban a vámhivatal beosztottai is betekinthessenek és szükség esetén bejegyzéseket tehesse-
nek.

Az útiokmány ellenőrzése és kezelése közben figyelemmel kell kísérni az utas általános magatartását. Az összes körülmények figyelembevételével a szigorúbb ellenőrzés alá vonandó utasok, útiokmányok helyes kiválasztására kell törekedni. Az útlevelkezelő gyanú esetén a kapott parancsnak megfelelően, vagy saját elhatározása alapján végezze el az útiokmány részletes technikai vizsgálatát.

Az útiokmányellenőrzés és kezelés során biztosítani kell, hogy az utas ne tudjon két vagy több útiokmány birtokában visszaélest elkövetni (megtévesztéssel két útiokmányt kezeltetni; más útiokmányt használni a belépésnél, mint amit a szomszéd államból való kilépésnél használt). Ennek érdekében ellenőrizni kell a kiléptető állam határforgalom ellenőrző helyi szervének átléptető bélyegzőlenyomatát és közös határforgalom ellenőrzés esetén egyeztetni kell a szomszéd szocialista állam határforgalom ellenőrző helyi szervével az utasok létszámát és adatait is.

87. Az útiokmányellenőrzés és kezelés sorrendje:

- az útiokmány átvétele, fajtájának és az útiokmány alapján az utas állampolgárságának megállapítása;
- személyazonosítás az útiokmányban lévő fénykép és személyleírás alapján;

— az útiokmány eredetiségének és épségének megállapítása, nem történt-e fényképcsere vagy egyéb hamisítás, csonkítás;

— vízumköteles útiokmány esetében a vízum meglétének, eredetiségének és érvényességének megállapítása;

— beléptetés alkalmával a kiléptető állam határforgalom ellenőrző helyi szervének kiléptető bélyegzőlenyomata, kiléptetés esetén a kiutazási engedély (vízum), illetőleg a beléptetés megtörténtét igazoló bélyegzőlenyomat meglétének és eredetiségének ellenőrzése;

— az útiokmányhoz tartozó szükséges mellékletek adatainak egyeztetése, ellenőrzése;

— az utas ellenőrzése a határfigyelőztetési — és szükség esetén a körözési — nyilvántartásban, annak megállapítása, hogy nincs-e vele kapcsolatban egyéb utasítás;

— az átléptetési bélyegzőlenyomat és bejegyzések elhelyezése az útiokmányban és — ha szükséges — a mellékleteken;

— az útiokmány visszaadása, ez alkalommal személyazonosítás az útiokmányban levő fénykép és személyleírás alapján.

Az útiokmányellenőrzés és kezelés egyes részfeladatainak ellátását közös határforgalom ellenőrzés esetén a szomszéd állam határforgalom ellenőrző helyi szerve, továbbá külön felhatalmazás alapján a határforgalmat lebonyolító vagy a határforgalom ellenőrzésében résztvevő más szervek (a közlekedési és idegenforgalmi szervek kijelölt alkalmazottai, továbbá a helyi KEOKH kirendeltség, a vámhivatal és a vízirendészet beosztottai) is végezhetik.

88. Az átléptető bélyegzőt az alábbiak szerint kell alkalmazni:

— ellenőrizni kell a bélyegző helyes beállítását;

— előbb az útiokmányt kell bélyegezni, azután a mellékleteket;

— a bélyegzőlenyomatot az adott utazáshoz szükséges magyar vízumhoz vagy egyszerű kiutazási engedélyhez, egyébként sorrendben az erre alkalmas helyre, többszöri utazáskor folyamatosan egymás mellé, illetve alá kell helyezni;

— külön lapra adott vízum esetében az útiokmányban átléptető bélyegzőt alkalmazni nem szabad;

— a be- és kiléptető bélyegzést lehetőleg egymás mellé kell helyezni;

— a bélyegzőlenyomat legyen tiszta, világosan olvasható és alkalmas az eredetiség megállapítására.

89. Külön utasítás szerint a több személy részére kiállított útiokmányba az átléptető bélyegző lenyomata mellé be kell jegyezni, hogy az útiokmányban megnevezett személyek közül ki nem utazik.

Külföldi személy útiokmányába a beléptető bélyegzőlenyomat mellé be kell jegyezni az engedélyezett fegyver- és lőszer szállítást.

Az útiokmányba való bejegyzés történjék tintával vagy golyóstollal, legyen tiszta, olvasható.

90. Az útiokmány visszaadásakor személyazonosítás mellett meg kell győződni arról, hogy az útiokmánykezelés megtörtént-e. Ezután az útiokmányt — udvariasan, köszönetet mondva — az utasnak vissza kell adni.

Nem kell visszaadni az utasnak azokat az útiokmányokat, amelyeket az érvényben lévő rendelkezések szerint beléptetés alkalmával be kell vonni. Az ettől eltérő

esetben bevont útiokmányról az utasnak átvételi elismervényt kell adni.

91. Vízumfelvételre jelentkező személyek ellenőrzése során biztosítani kell, hogy

— belföldi személy a határátkelőhelyen magyar vízumot ne kaphasson, valamint

— az utas beléptetése azzal az útiokmánnyal történjék, amelybe a helyszínen kapott vízumot, továbbá,

— szocialista ország állampolgára útlevélcserével kapcsolatos visszaélés útján magyar vízumot ne kaphasson.

Útiokmányellenőrzés vonaton

92. A vonaton történő útiokmányellenőrzés megkezdése előtt kell megszervezni az együttműködést az útlevélkezelők, valamint a vámhivatal beosztottai és a vonat személyzete között. Tájékozódni kell a várható utaslétszámról, megfigyelés alatt kell tartani az indulásra váró vonatot, utasokat és kísérőiket.

Az útiokmányellenőrzéssel egyidőben végre kell hajtani a vasúti kocsik belső kutatását is.

Az útiokmányellenőrzést lehetőleg az étkezőkocsiban tartózkodó utasoknál kell megkezdeni.

Menetközbeni útiokmányellenőrzés esetén mélységi területen is biztosítani kell, hogy illetéktelen le- vagy felszállás ne történjék, illetőleg, hogy az ellenőrzésből utasok más módon ki ne maradjanak. Gondoskodni kell arról is, hogy az utasok kellő időben visszakapják útiokmányaikat.

Útiokmányellenőrzés közúti határátkelőhelyen

93. Az ellenőrzésre váró és a már ellenőrzött járműveknek a közúti határátkelőhelyen belüli forgalmát a

biztonsági követelmények érvényesítése mellett úgy kell irányítani, hogy járművek és utasok ne tudjanak a határátkelőhelyen ellenőrzés nélkül átjutni. Nagyobb forgalom esetén erre a közúti ügyeletes tiszt jelöljön ki külön forgalomirányítót.

Biztosítani kell, hogy a sorompók vonalán jármű vagy személy engedély nélkül ne haladjon át.

Útiokmányellenőrzés vízi határátkelőhelyen

94. Az utasok útiokmányainak ellenőrzését hajóra-, vagy partralépéskor, illetve a hajón menetközben kell elvégezni az utasok jelenlétében, vagy összegyűjtve külön helyiségben.

A hajószemélyzet útiokmányait egyeztetni kell a hajó személyzeti lajstromával is. Szocialista államok hajóinak személyzete személyazonosítás nélkül is átléptethető, ha a hajó kapitánya kijelenti, hogy a hajón csak a személyzeti lajstromban felsoroltak tartózkodnak.

A hajó személyzetének és utasainak ismételt ellenőrzése a határt képező és belterületi folyószakaszokon egyaránt végrehajtható.

Útiokmányellenőrzés légiforgalmi határátkelőhelyen

95. Biztosítani kell, hogy az utasok csak az útiokmányuk területi érvényességének megfelelő útvonalon közlekedő repülőgépbe szállhassanak be.

Az átszálló tranzit utasok útiokmányait ellenőrizni kell. Az átszállás nélkül utazó tranzit utasok útiokmányait ellenőrizni és kezelni csak külön utasítás esetén kell.

A kutatás általános szabályai

96. A kutatás feladata: a járműveken, szállítmányokban elrejtőzött határsértők, elrejtett csempészárúk, valamint tiltott anyagok, továbbá speciálisan kiépített és álcázott rejtekhelyek felfedése.

A kutatást úgy kell megszervezni és végrehajtani, hogy az utasokat feleslegesen ne zaklassák.

Közös határátkelőhelyen a kutatást a vonatkozó nemzetközi megállapodás figyelembevételével kell megszervezni.

Kutatószolgálatba hivatásos és sorozott állományú beosztottak vezényelhetők. E szolgálat egyenruhában vagy polgári (szerelő) ruhában teljesíthető. Polgári (szerelő) ruha viselése esetén is megilleti a kutatót a fegyverhasználati jog.

A kutatószolgálat végrehajtóit az ügyeletes tiszt igazítja el; szükség esetén, a végrehajtandó feladatoknak megfelelően kutatócsoportokat képez. A kutatócsoport parancsnoka — aki egyben biztosítócsoport parancsnoka is lehet (kutató-biztosító csoportparancsnok) — a feladatoknak megfelelően szervezi meg a kutatást és beosztottait szükség esetén járőrökbe osztja be. A kutatócsoport parancsnoka tartson összeköttetést csoportja beosztottaival, az útlevelkezelőkkel és a biztosítókkal.

97. A kutatás legyen összefüggő és differenciált, terjedjen ki a jármű és a szállítmány mindazon részeire, amelyek személyek elrejtőzésére vagy tárgyak elrejtésére alkalmasak, vegye figyelembe a határsértők elrejtőzési, valamint a csempészárúk és tiltott anyagok elrejtési módszereit és az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat.

A járművek kutatását a vámhivatallal együttműködve úgy kell végrehajtani, hogy az ne okozzon sérülést vagy

kárt az utasoknak, valamint a járművön vagy a szállítmányban.

Csak a jármű parancsnokának, vezetőjének, illetve ezek — vagy a szállítótársaság — képviselőjének jelenlétében szabad végrehajtani:

— a hajók, repülőgépek és a közúton közlekedő járművek kutatását;

— a lezárt vasúti teherkocsiknak és más vasúti járművek lezárt részeinek felnyitásával járó kutatását, (a kalauzkulccsal nyitható és mennyezeti részek kivételével);

— a lezárt szállítmányoknak (konténer, járművön szállított közúti jármű, stb.) felbontással járó kutatását.

A lezárt járművek és szállítmányok kutatás céljából történő felnyitásánál, felbontásánál legyen jelen a vámhivatal beosztottja is. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni az esetben, ha tranzit járművet vagy szállítmányt kellett felnyitni, illetve ha jegyzőkönyv készítését az eljárásnál jelenlévők egyike kívánja. A kutatás után a járművet vagy a szállítmányt ismét le kell zárni és — ha szükséges — az illetékes szerv új ólomzárral látja el.

Veszélyes szállítmányokat csak a szükséges óvintézkedések megtétele után és az előírt biztonsági rendszabályok betartása mellett szabad átkutatni. Ha a szállítmánynak kísérője is van, a kutatást a kísérő jelenlétében kell végrehajtani.

Mozdonyok, motorkocsik kutatását csak a mozdony-személyzet valamely tagjának jelenlétében szabad végezni.

Nagyfeszültségű villamosvezeték alatt tartózkodó vasúti járművek tetőrészének külső kutatása előtt ki kell kapcsolni az áramot a vezetékből és azt földeltetni kell.

Konténereknek és romlandó áruval rakott hűtőkocsik zárt rakterületének felnyitása csak tiltott határátlépésre vagy más büntetttre utaló konkrét helyzeti adat alapján történhet.

Járműveknek és szállítmányoknak a kutatás közben felnyitott, illetve felbontott részeit a kutatás befejeztével eredeti állapotukba vissza kell állítani.

Kutatás során az utasoktól lefoglalt tárgyakról, értékekről — amennyiben az ügyet nem veszi át helyben a vámhivatal — átvételi elismervényt kell adni.

Személyszállító vonatok kutatása

98. Személyszállító vasúti kocsik belső terének kutatását az útlevélkezelő vagy a kutató végzi a vonat állása idején, illetve menetközben.

Elfoglalt fülkékben utasokat a kutatás idejére felállításra, vagy a folyosóra kilépésre felkérni abban az esetben kell, ha az ülések, fekvőhelyek alatti helyek másképpen nem ellenőrizhetők, vagy ha a kutatók erre parancsot kaptak, továbbá, amikor határsértésre, csempezésre vagy egyéb bűncselekményre utaló adat áll rendelkezésre.

A személyszállító vonatok mozdonyainak, szerkocsijainak, kalauz- és postakocsijainak teljes kutatását, valamint a személyszállító vasúti kocsik külső részeinek kutatását a vonat állása idején kell végrehajtani.

Tehervonatok kutatása

99. A tehervonatok kutatását — ha abban a vámhivatal is résztvesz — a vámhivatal beosztottjával együttműködve kell végezni.

Ha a mozdony a kutatás alatt rá van kapcsolva a szerelvényre, a kutatók parancsnoka közölje a mozdony személyzetével azt, hogy a kutatást megkezdik és figyelmeztesse, hogy a kutatás befejezéséig ne mozgassák a szerelvényt. A kutatás befejezését közölni kell a mozdony személyzetével.

A kutatás során ellenőrizni kell az ólomzárral ellátott vasúti kocsikon az ólomzárakat mind a kocsik ajtajain, mind a szellőző és egyéb nyílásain, valamint a konténeren.

Fel kell bontani az ólomzárral ellátott vasúti teherkocsikat és végre kell hajtani a belső raktér kutatását, ha:

- az ólomzár sérült vagy hamis,
- a kocsi belső terébe az ólomzárak épsége ellenére is be lehet jutni,
- tiltott határátlépésre vagy más büntettség utaló egyéb konkrét helyzeti adat azt szükségessé teszi,
- a kocsi a magyar—osztrák határon lép át magyarországi feladási vagy rendeltetési hellyel, kivéve a rakott vasúti hűtőkocsikat,
- arra külön utasítás van.

Egyéb lezárt szállítmányt kutatás céljából felbontani vagy kinyitni csak akkor kell, ha tiltott határátlépésre vagy más büntettség, illetve tiltott anyagnak határon átvittetésére utaló konkrét helyzeti adat azt szükségessé teszi.

A tehervonatok személyzetének a határon való átléptetését a kutatócsoport parancsnoka vagy a kutató, biztosító is végrehajthatja.

Közúti járművek kutatása

100. Veszélyes rakományú gépjárműveket csak az e célra kijelölt külön helyen a szükséges óvintézkedések megtétele után és az előírt biztonsági rendszabályok betartása mellett szabad kutatni.

Nem kell kutatni a diplomáciai forgalmi rendszámú és az olyan személygépkocsit, amelyen diplomata utazik.

A TIR és az AGT okmánnyal ellátott tehergépkocsik lezárt rakterületét csak akkor kell kutatni, ha a rakterület burkolata, vagy a zárószinór, az ólomzár sérült, illetve hamis, továbbá ha tiltott határátlépésre vagy más büntetetre utaló konkrét helyzeti adat azt szükségessé teszi, vagy ha arra külön utasítás van.

Közúti járművek kutatása a határviszonylatot és az utaskategóriákat figyelembevéve első-, második-, harmadik-, vagy negyedik fokozatú lehet.

A második, harmadik és negyedik fokozatú kutatás idejére a motor működését szüneteltetni kell, hacsak a motor működtetését valamely szerkezeti rész átvizsgálása szükségessé nem teszi.

101. Első fokozatú kutatást kell alkalmazni szocialista viszonylatú határszakaszon átlépő és nem kapitalista országba utazó, illetve nem onnan érkező magyar és más szocialista országbeli állampolgárok járműveinek ellenőrzésekor, ha határsértésre, csempészésre vonatkozó helyzeti adat nem áll rendelkezésre és az utas magatartása vagy a vámellenőrzés tapasztalatai alapján nem vált indokolttá szigorúbb kutatás végrehajtása.

Az első fokozatú kutatást a vámhivatal beosztottja önállóan hajtja végre saját előírásainak megfelelően, abban a FEP beosztottja általában nem vesz részt.

102. Második fokozatú kutatást kell alkalmazni az osztrák határon belépő valamennyi járműnél, kapitalista állampolgárságú személyeknek bármelyik határszakaszon történő beutazása, továbbá magyar állampolgároknak szocialista viszonylatú határszakaszon át kapitalista országba történő utazása esetében.

A második fokozatú kutatást a FEP és a vámhivatal beosztottjai közösen hajtják végre. Az utasok általában a járműben maradhatnak. Lakókocsik, utánfutók esetén a személyek megbúvásására alkalmas helyeket át kell kutatni; tehergépkocsiknál ellenőrizni kell a rakterület burkolatának épségét, a zárózsínór és az ólomzár eredetiségét és sértetlenségét.

103. Harmadik fokozatú kutatást kell alkalmazni kapitalista állampolgárságú személyek kiutazása esetében, továbbá a magyar—osztrák határon kilépő valamennyi jármű esetében, egyébként pedig minden más esetben is, ha az utas, a jármű, a szállítmány, az útiokmány gyanússá válik, vagy a vámellenőrzés tapasztalatai szükségessé teszik a szigorúbb ellenőrzést, valamint, ha az ólomzár és más záróberendezések vagy a rakterület burkolata sérültek.

Harmadik fokozatú kutatás esetén az utasokat fel kell kérni, hogy a járműből szálljanak ki; a kutatást a FEP és a vámhivatal beosztottai közösen hajtják végre, azonban a FEP beosztottja személyesen köteles átvizsgálni a személyek elrejtésére alkalmas helyeket és megállapítani, hogy vannak-e a járművön speciálisan kiépített, álcázott rejtékhelyek.

104. Negyedik fokozatú kutatást határsértők, csempészaruk és tiltott anyagok felkutatására, súlyos bűn-

cselekményen való tetenérés vagy annak alapos gyanúja esetén, továbbá ilyenekre utaló konkrét helyzeti adatok alapján lehet végrehajtani, ha arra a közúti ügyeletes tiszt engedélyt, illetve utasítást ad.

Negyedik fokozatú kutatás esetén a jármű zárt részeit (kettős falak, ülés belső része, ajtók, lámpák, kerekek stb.) — az utasforgalomtól elkülönített helyen — a szükséges mértékben szét kell bontani. Áruszállítmány átkutatása céljából — szükség esetén — a rakomány a járműből ki is rakható.

Vízijárművek kutatása

105. A hajók kutatását a differenciáltság elvének fokozott érvényesítésével kell szervezni és végrehajtani. A szocialista államok hajóinál a kutatás elsősorban a határsértők felfedezésére irányuljon; csempészárúk és más tárgyak elrejtésére alkalmas helyek kutatását csak akkor kell végrehajtani, ha helyzeti adat azt szükségessé teszi.

Nem kell kutatást végrehajtani:

- magyar hajók közül a belépő teherhajókon,
- külföldi hajók közül a szocialista államok hajóin, valamint a kapitalista államok tranzit személyhajóin, ha magyar kikötőben való rövid tartózkodásuk idejére a felügyelet alatt tartásuk vagy őrzésük biztosítva van.

Végre kell hajtani a kutatás a fenti esetekben is, ha:

- tiltott határátlépésre, vagy más büntettre, illetve tiltott anyagnak a határon átjuttatására utaló konkrét helyzeti adat azt szükségessé teszi,
- arra utasítás van.

Szükség esetén a hajók kutatása megismételhető, a határt képező és belterületi folyószakaszon egyaránt.

Repülőgépek kutatása

106. Kutatást kell végezni az induló és visszaérkező magyar, valamint a nem tranzit külföldi repülőgépeken. Szocialista országok olyan repülőgépein, amelyek csak szocialista országok között közlekednek, a kutatást a légiforgalmi vállalat erre kijelölt beosztottaival is végre lehet hajtatni.

Nem kell kutatni a párt- és állami delegációk külön repülőgépeit és a tranzit repülőgépeket.

A biztosítás általános szabályai

107. A biztosítás feladata: az államhatáron belépő vagy kilépő járművek és utasaik felügyelet alatt tartása és elkülönítése belföldi személyektől és más járművektől, azok utasaitól az útiokmányellenőrzés és kutatás ideje alatt, kilépő járműveknél a továbbindulásig, illetve belépőknél az ellenőrzés befejezéséig.

A biztosítással meg kell akadályozni, hogy:

— a határsértők és illetéktelen személyek az ellenőrzés alatt álló járművekre felszállhassanak vagy azokat elhagyhassák,

— utasok és járművek engedély nélkül tovább haladassanak és utasok kivonhassák magukat az útiokmányellenőrzés alól,

— a biztosítás idején az utasok tárgyakat, értékeket, iratokat engedély nélkül átadhassanak az ellenőrzésen kívül álló vagy azon már túljutott személyeknek, illetve azoktól ilyeneket átvehessenek.

E feladatokon kívül a biztosítók fogják el a határsértőket és szükség esetén nyújtsanak az útlevélezézőknek és kutatóknak segítséget határsértők elfogásában.

108. A biztosítás módja lehet nyílt vagy rejtett. A nyílt biztosítást egyenruhában, a rejtett biztosítást pedig polgári ruhában (szerelőruhában) kell ellátni. Egyidejűleg mindkét biztosítási mód is alkalmazható. A biztosításba be lehet vonni az együttműködő szervek beosztottait is.

A biztosítószolgálatba vezényelteteket az ügyeletes tiszt igazítja el; szükség esetén a végrehajtandó feladatoknak megfelelően biztosító csoportokat képez. A biztosítócsoporthoz parancsnoka a feladat végrehajtásához — szükség esetén — járőrökbe osztja be csoportjának tagjait. A biztosítócsoporthoz parancsnoka tartson összeköttetést csoportja beosztottaival, az útlevelezőkkel és a kutatókkal.

Közös határátkelőhelyen a biztosítást a vonatkozó nemzetközi megállapodás figyelembevételével kell megszervezni.

Biztosítószolgálat ellátása vasúti határátkelőhelyen

109. Nemzetközi személyszállító vonatoknál elsősorban a rejtett biztosítást kell alkalmazni.

Lehetővé kell tenni, hogy az utasok indokolt esetben leszállhassanak a biztosított vonatról. Ilyen esetben ügyelni kell arra, hogy ezek az utasok ne maradjanak ki az útiokmányellenőrzésből, illetve vámvizsgálatból.

A határforgalomban közlekedő vonatokat a határálomásra érkezés előtt és elindulás után látótávolságon belül megfigyelés alatt kell tartani, határsértők felfedése céljából.

Párt- és állami delegációk különvonatainak biztosítását a vonatot kísérő és a kirendelt biztonsági közegekkel együttműködve kell végrehajtani.

Biztosítószolgálat ellátása közúti határátkelőhelyen

110. Közúti határátkelőhelyen az útlevélezézők, a kutatók, a sorompókezelő és a közúti őr, valamint esetenként a kijelölt forgalomirányítók is teljesítenek biztosítószolgálatot.

A biztosítást úgy kell megszervezni, hogy a határon (sorompón) áttörés ne következhessek be, gépjárművek és utasok engedély nélkül ne távozhassanak.

Biztosítószolgálat ellátása vízi határátkelőhelyen

111. Az ellenőrzés alatt álló hajók biztosítását az útlevélezéző, a kutatók, a kishajóvezető és a parti őr látja el. E biztosításnak belépő hajók esetében a hajó megérkezésétől az ellenőrzés befejezéséig, kilépő hajók esetében pedig az ellenőrzés megkezdésétől a hajónak a kikötőből való távozásáig kell tartania.

Biztosítószolgálat ellátása légiforgalmi határátkelőhelyen

112. A nemzetközi légiforgalomban résztvevő repülőgépeknél elsősorban a rejtett biztosítást kell alkalmazni.

Párt- és állami delegációk külön repülőgépeinek biztosítását a repülőgépen utazó és a repülőtérrre kirendelt biztonsági közegekkel együttműködve kell végrehajtani.

A vonatkísérés szabályai

113. A vonatkísérés feladata az államhatár és a határállomás közötti vasúti vonalszakaszon haladó vasúti járművek felügyelet alatt tartása, a tiltott határátlépés és csempészség megakadályozása, a határsértők elfogása, illetéktelen személyek fel-, vagy leszállásának, tárgyak illetéktelen fel-, vagy leadásának megakadályozása.

Vonatokat az államhatárnál — kutatás, vagy vonatkísérők le- és felszállása végett — akkor lehet rendszeresen megállítani, ha ezt a határőrség országos parancsnoka elrendeli, vagy esetenként olyankor, amikor határsértő elfogása érdekében ez szükséges.

A vonatkísérők legyenek védőszemüveggel és sebkötöző csomaggal ellátva. A sapka legyen állszíjjal rögzíthető és télen az öltözetet hibátlan, meleg kesztyű egészítse ki. A rendszeresített fegyver hordmódja olyan legyen, hogy a fegyver ne akadályozza a vonatkísérő mozgását.

Vonatkísérést a vámjogszabályokban foglaltaknak megfelelően a vámhivatal beosztottai is végezhetnek.

A vonatkísérő feladatai

114. Ha a vonatkísérő a vonat mozgása közben személyeknek leugrását, tárgyak vonatról lejuttatását észleli, indokolt esetben meg kell állíttatni a vonatot és el kell fogni a leugrott személyt, illetve meg kell keresni a vonatról lejuttatott tárgyat. A vonat a többi vonatkísérő felügyelete mellett folytathatja útját. Az eseményt a legközelebbi megállóhelyről jelenteni kell az állomás ügyeletes tisztnek.

Ha a vonatkísérő a vonat mozgása közben személynek a felugrását, tárgynak a vonatra feljuttatását észleli, a vonatnak állomásra érkezésekor fel kell kutatni és elfogni a felugrott személyt, illetve megkeresni a feljuttatott tárgyat. Peage vonat esetében a vonatkísérő nem léphet be a külföldi vasúti kocsik utasterébe, hanem a legközelebbi megállóhelyről tegyen jelentést az állomás ügyeletes tisztnek és a továbbiakban az állomás ügyeletes tiszt parancsa szerint járjon el.

Ha a kísért vonaton az utasok vagy a személyzet tagjai közül valaki bűncselekményt követ el, illetve ha a vonatkísérő olyan személyt ismer fel a vonaton, aki valamely korábban elkövetett bűncselekmény miatt körorzés alatt áll, végre kell hajtani az elfogást, peage vonat esetében pedig jelentést kell tenni az állomás ügyeletes tisztnek és a továbbiakban a kapott utasítás szerint eljárni.

115. Tilos a vonatkísérőnek:

— peage vonat kísérése közben a külföldiek által használt vasúti kocsi utasterébe saját elhatározása alapján belépni, illetve onnan személyeket őrizetbevétel céljából vagy más okból önkényesen leszállítani;

— az utasok által őt ért szóbeli sértés esetén az utasokkal szóváltásba bocsátkozni;

— vasúti kocsi lépcsőjén tartózkodva bármilyen tárgyat kézben tartani, ami a biztonságos fogózkodást akadályozza.

A szolgálati intézkedések

116. A FEP beosztottja feladatainak végrehajtása során, utasításra vagy saját elhatározása alapján személyekkel szemben szolgálati intézkedések megtételére jogosult.

117. Az útiokmányok ellenőrzése, az utasok poggyászainak és járműveinek kutatása ideje alatt a FEP beosztottja a határátkelőhely rendjének megfelelően meghatározza az utasok tartózkodási helyét és mozgási körzetét.

118. A FEP beosztottja visszautasítja (nem lépteti át a határon) azt az utast, akinek útiokmánya nincs, vagy az nem érvényes, föltéve, hogy büntett elkövetése vagy

annak kísérlete miatt az utast nem kell elfogni, továbbá akinek visszautasítására parancsot kapott.

119. A FEP beosztottja feltartóztatja továbbutazásában azt az utast, akinél a határon való átléptetés kérdésében nem lehet azonnal dönteni. Ilyen esetben a felmerült kérdés gyors tisztázására kell törekedni.

A feltartóztatás csak arra az időtartamra terjedhet, amely a felmerült kérdések tisztázásához szükséges, de ez nem haladhatja meg a 12 órát.

120. A FEP beosztottja jogosult a határátkelőhelyen tartózkodó idegen, gyanús személyeket, a FEP működési területén pedig a kapott szolgálati feladatnak megfelelően bárkit igazoltatni.

121. Az ügyeletes tiszthez elő kell állítani:

- az elfogott személyt;
- azt, aki személyazonosságát nem tudja megfelelően igazolni, vagy erre felszólítás ellenére nem hajlandó;
- azt, aki a határsávban engedély nélkül tartózkodik.

122. Büntett, szabálysértés vagy ezek gyanúja esetén a FEP beosztottja jogosult személyeket kikérdezni, tárgyak előadására felszólítani, személyi holmikat, okmányokat és poggyászt tüzetesen átvizsgálni.

Ha az ügyben további eljárásra kerül sor, akkor a megállapításokat a további eljárás eredményességéhez szükséges részletességgel írásban kell (jelentésben, jegyzőkönyvben, fényképfelvételen, átiratban) rögzíteni.

Büntett, szabálysértés vagy ezek gyanúja esetén a FEP beosztottja jogosult személymotosztást is foganatosítani. A személymotosztást csak a megmotosztottal azonos nemű személy végezheti. A személymotosztásról minden esetben jegyzőkönyvet kell készíteni.

123. A FEP beosztottja a szolgálatának jogszerű ellátását akadályozó, illetve szolgálatával összefüggő jogszerű felhívásának nem engedelmeskedő személlyel szemben — ellenállásának megtörése céljából — testi kényszert alkalmazhat.

A testi kényszer megfogást, eltávolítást, elszállítást, cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására testi erővel való kényszerítést jelent.

A testi kényszer alkalmazásánál törekedni kell a feltűnést keltő helyzetek elkerülésére.

124. Fegyverhasználat esetén a Határőrizeti Szabályzat előírásainak betartása mellett arra is ügyelni kell, hogy a lövés ne érjen olyan berendezést (biztonsági berendezést, olaj-, gáz- vagy savtartályt, villamos berendezést, kazánt, stb.), amelynek lövés által való megromlása közveszélyt vagy aránytalanul nagy kárt okozhat.

125. Bilincset biztonsági okból lehet alkalmazni:

- szökés megakadályozására;
- ellenszegülés megtörésére;
- személyeket vagy vagyontárgyakat veszélyeztető indulatosság megfékezésére, támadás megakadályozására azzal szemben, aki feldult lelkiállapotában saját magának vagy másnak a biztonságára veszélyes lehet.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az együttműködő szervek

126. A FEP a határforgalom ellenőrzést a határforgalom ellenőrzésében és a forgalom lebonyolításában résztvevő szervekkel és a lakossággal szoros együttműködésben látja el. Az együttműködést a FEP parancsnok köteles kialakítani és állandóan erősíteni a FEP személyi állományának bevonásával.

A FEP tartson szoros kapcsolatot a helyi párt-, állami és társadalmi szervekkel, a helyi lakossággal. Alakítsanak ki elvtársi, baráti kapcsolatokat, igényeljék segítségüket és szükség esetén nyújtsanak részükre segítséget.

127. A FEP-nek az alábbi szervekkel kell együttműködnie:

- a helyi határőr őrs;
- a vonatellenőrző határőr alegység;
- a területileg illetékes, felderítő tiszt;
- a megyei rendőrfőkapitányság politikai nyomozó osztályának helyi csoportja, valamint a KEOKH helyi kirendeltsége;
- a helyi rendőri szerv;
- a helyi vámhivatal;
- az egészségügyi, állategészségügyi és növényvédelmi szervek helyi kirendeltségei;
- a MÁV, a MAHART és a MALÉV illetékes helyi szerve;
- a szomszédos szocialista állam határforgalom ellenőrző helyi szerve.

Együttműködés a helyi határőr őrsrel

128. A FEP és az őrs együttműködése a kerületparancsnok parancsában foglaltak alapján az alábbi kérdésekre terjed ki:

— határesemény bekövetkezésekor teendő intézkedések;

— az államhatár és a vasúti határállomás, illetve a határvonal és a határátkelőhely közötti terepszakasz és az ott közlekedő vonatok biztosítása;

— a készülő határsértésekre vonatkozó helyzeti adatok kölcsönös közlése;

— a határforgalom ellenőrzéséhez mikor és hova hány főt vezényel az őrs szolgálatba a FEP-re, határátkelőhelyre (ha az őrs erre kötelezve van);

— a határsáv rendjének biztosításával, ellenőrzésével és a mélységi határőrizettel kapcsolatos feladatok;

— közös kiképzési feladatok;

— az összeköttetés.

Együttműködés a területileg illetékes felderítő tiszttel

129. A FEP parancsnok és a területileg illetékes felderítő tiszt közösen értékelik a határsértők aktivitását, módszereit, a várható eseményeket és határozzák meg — a kerületparancsnok utasításai alapján — a szükséges közös intézkedéseket, feladatokat.

A FEP parancsnok és a területileg illetékes felderítő tiszt tájékoztatja egymást:

- a készülő határsértéssel, csempészéssel, vagy egyéb bűncselekménnyel kapcsolatosan rendelkezésre álló helyzeti adatokról;
- a határsértők módszereiről;
- a határőrizetre veszélyes személyek tevékenységéről.

**Együttműködés a megyei rendőrfőkapitányság
politikai nyomozó osztályának helyi csoportjával
és a KEOKH helyi kirendeltségével**

130. A FEP parancsnok a megyei rendőrfőkapitányság politikai nyomozó osztályának helyi csoportjával és a KEOKH kirendeltséggel szervezi meg az együttműködést, az állambiztonsági feladatok koordinálásának, az állambiztonsági vonatkozású eseményekről és jelzésekről szóló jelentések vételének rendjét.

A KEOKH kirendeltség az általa kiadott vízummal való beléptetés esetén az útiokmány kezelését is végrehajthatja.

Biztosítani kell, hogy a KEOKH kirendeltségtől ne kapjanak vízumot olyan személyek, akiket a FEP nem léptethet be. Meg kell akadályozni azt, hogy egy személy két útiokmány alapján lépjen be, vagy belföldi személy vízumot kapjon a határátkelőhelyen.

A KEOKH kirendeltség vezetőjével és beosztottaival ismertetni kell az útiokmánykezelés szabályait és módszereit, a határforgalom ellenőrzés tapasztalatait.

Szükség esetén a FEP parancsnok engedélyével a KEOKH kirendeltség a FEP okmányellenőrző felszerelését, fényképezési berendezését és híradó eszközeit használhatja.

Együttműködés a helyi rendőri szervvel

131. A FEP parancsnok a helyi rendőri szerv vezetőjével szervezi meg az együttműködést, amely az alábbi kérdésekre terjed ki:

- a közrend biztosítása a határátkelőhely területén;
- a párt- és állami delegációk utazásánál közös feladatok végrehajtása;
- különleges szállítmányok biztosítása;
- helyzeti adatok kölcsönös közlése;
- a helyi vízirendészeti szervvel a vízijárművek ellenőrzésének koordinálása;
- az összeköttetés.

Együttműködés a helyi vámhivatallal

132. A FEP parancsnok az alábbi kérdésekben szervezi meg az együttműködést a helyi vámhivatal parancsnokával:

- a járművek és az utasok ellenőrzésének rendje, valamint a határsértők és csempészek elfogásával, a csempészaruk és tiltott anyagok felfedésével kapcsolatos intézkedések;
- állambiztonsági vonatkozású feladatok, események és jelzések közlésének rendje;
- tájékoztatás a határsértők és árucsempészek módszereiről, a várható utas- és járműforgalom adatairól, a szállítmányok összetételéről;
- értesítés a párt- és állami delegációkról, a diplomata útlevéllel utazó személyekről.

A két szerv beosztottai a szolgálatuk ellátásához szükséges segítséget adják meg egymásnak, azonban egymá hatáskörébe ne avatkozzanak be.

Együtműködés, illetve kapcsolattartás a szomszédos állam határforgalom ellenőrző szervével

133. A FEP parancsnok az érvényben levő megállapodások és utasítások alapján a szomszédos szocialista állam határforgalom ellenőrző helyi szervének parancsnokával szervezi meg az együtműködést az alábbiakra vonatkozóan;

- a határforgalom ellenőrzés összehangolása;
 - várható, vagy megtörtént határsértésekről, csempészáruk és tiltott anyagok felfedéséről adatok kölcsönös közlése;
 - közös intézkedések a határsértési lehetőségek kizárására;
 - kölcsönös tájékoztatás a határforgalom ellenőrzési módszerekről, az útiokmányok érvényességére vonatkozó szabályokról;
 - tájékoztatás a forgalom adatairól, nagyobb turista-csoportok vagy különvonatok érkezéséről, párt- és állami delegációk utazásáról;
 - egyoldalú határforgalom ellenőrzés esetén az ezzel összefüggő szükséges információk kicserélése és az ezzel kapcsolatos kiképzési feladatok.
- Az osztrák határforgalom ellenőrző szervekkel való kapcsolattartás rendjét a határőrség országos parancsnoka szabályozza.

A BALESETELHÁRÍTÁS RENDSZABÁLYAI**Általános balesetelhárítási rendszabályok**

134. Végrehajtó szolgálatba csak az a beosztott vezényelhető, aki az adott határátkelőhelyre vonatkozó balesetelhárítási rendszabályokat ismeri.

A személyi állomány fegyverzetét, felszerelését, öltözetét úgy kell meghatározni, hogy az ne legyen balesetveszélyes. Kutatói és vonatkísérői szolgálatban gyűrűt viselni tilos.

Balesetelhárítási rendszabályok vasútállomáson és vonaton

135. Vágányokon át általában csak a kijelölt átkelőhelyen szabad közlekedni és minden áthaladás előtt meg kell győződni, hogy nem közlekedik-e azon a vágányon jobbról vagy balról jármű. Vágányokon át a legrövidebb úton, a vágányokra merőleges útvonalon kell áthaladni, a vágányok hosszában pedig a vágányok közötti terület középvonalán kell haladni vagy tartózkodni.

Vasúti kocsik ajtajainak nyitásánál és csukásánál óvni kell a kéz és egyéb testrészek, valamint a ruházat épségét.

Vasúti kocsik rakományára vonatkozó veszélyességi bárcákat figyelembe kell venni és ennek megfelelően kell e kocsikat kutatni és rakományukat ellenőrizni.

136. Tilos a személyi állománynak vasútállomáson és vonaton:

— mozgó vonat mellett közvetlenül közelben (űrszelvényen belül) tartózkodni és közlekedni;

— vasúti kocsik között és alatt átbújni;

— ugyanazon a vágányon egymáshoz 5 m-nél közelebb álló vasúti kocsik között áthaladni akkor, ha mozdony van a szerelvényen vagy ha a vágánycsoporton tolatás folyik;

— vasúti kocsik tetején haladva átugrani egyik tetőről a másikra;

— télen vasúti kocsik eljegesedett tetején járni;

— mozgó vonatból kihajolni;

— olyan jelzéseket adni, amelyek a vasúti dolgozókat megtéveszthetik;

— vasúti kocsik ütközőin utazni;

— nagyfeszültségű felsővezeték közvetlen közelében tartózkodni;

— felsővezeték alatt tartózkodó vasúti jármű tetőrészének külső kutatását az áram kikapcsolása és a vezeték földelése előtt megkezdeni;

— vasúti kocsik között lég- és gőzvezetékeket megbontani vagy kinyitni;

— élőállat rakomány kutatásakor az állatok gondozói nélkül veszélyes állatok közé menni;

— vasúti kocsi utasterén vagy rakterületén kívül tartózkodva kapaszkodást gátló tárgyat kézben tartani;

— egészségre káros vagy veszélyes anyagokat érinteni;

- mozgó vasúti kocsikon külső kutatást végezni;
- mozgásban levő járműre felugrani vagy arról leugrani;
- gyúlékony, robbanásveszélyes szállítmányt tartalmazó vasúti kocsira szöges, patkós lábbelivel, géppisztollyal felmenni;
- vasútállomás területén és közelében jelzőrakétát használni;
- vasúti műszaki- és jelzőberendezéseket kezelni.

Balesetelhárítási rendszabályok közúti határátkelőhelyen

137. A kutatást végzők ismerjék a gépjárműveknek a testi épségre veszélyes részeit, akkumulátorokat, áramfejlesztőket, áramvezetőket, mozgó és forró részeket.

A járművek megállítására, elindítására és a sorompók közötti forgalomra az utasításokat vagy jelzéseket a járművek vezetői által is jól látható helyről kell megadni.

Ügyelni kell arra, hogy a határsorompó leengedésekor ne tartózkodjék alatta személy vagy gépjármű.

Veszélyes rakományú gépjárművek kutatását külön, e célra kijelölt helyen kell végezni.

Balesetelhárítási rendszabályok vízi határátkelőhelyen, hajón

138. Az álló vízijárművet vízfolyással szemben haladva kell csónakkal megközelíteni.

Hajó és csónak közötti szintkülönbség esetén a két jármű között rögzített létrán kell közlekedni.

Egymáshoz közel álló hajók és uszályok között a hajószemélyzet által létesített — korláttal ellátott és rögzített — átjárókon kell közlekedni.

139. Vízi határátkelőhelyen tilos:

- csónak eltolását lábbal végezni;
- az egyik uszályról a másikra — ha azok szorosan nem érintkeznek — átlépni;
- teherhajókon és uszályokon dohányozni;
- vontatókötélbe kapaszkodni;
- mozgó hajó előtt 300 m-en belül áthaladni;
- szegestalpú, patkós, csúszós lábbelivel vízijárművön közlekedni.

Balesetelhárítási rendszabályok légiforgalmi határátkelőhelyen

140. Repülőgépekkel kapcsolatban tilos:

- a hajtóművek működése közben a repülőgépet megközelíteni;
- a repülőgép műszereinek, vezető, irányító és biztonsági berendezéseinek állapotát, állását megváltoztatni.

A FEP OKMÁNYAI

141. A FEP tevékenységét meghatározó okmányok:

— a határforgalmi tárgyú nemzetközi szerződések, egyezmények, megállapodások, az államhatárral és a határforgalommal, valamint a határforgalom ellenőrzésével kapcsolatos jogszabályok, miniszteri és miniszterhelyettesi parancsok, utasítások, szabályzatok, körlevelek; a határőrség országos parancsnoka, a határforgalmi osztály vezetője, a kerületparancsok által kiadott parancsok, utasítások, körlevelek;

— a Határőrizeti Szabályzat, a Határforgalom Ellenőrzési Szabályzat, a Fegyveres Erők és a Belügyminisztérium mindazon szabályzatai, amelyek a határőrség al egységeire érvényesek és a FEP szolgálatát és belső életét érintik;

— a távirati és szóbeli utasítások nyilvántartása, a határfigyelőtetések, a körözések nyilvántartásai és a körözési értesítők.

142. A FEP szolgálati eseményeit és eredményeit rögzítő okmányok:

- a FEP napló,
- az ügyeletes tisztí jelentések,
- a FEP ellenőrzési naplója.

143. A FEP határforgalom ellenőrzési okmányai:

- szolgálatszervezési füzet és lap;
- határátkelőhelyek vázlata;
- a bélyegzők átadás-átvételi nyilvántartása;
- vonat átadás-átvételi könyv;
- jegyzőkönyv-tömb a vagonok felnyitásáról;

— távirószolgálat átadás-átvételi napló, kézbesítőkönyv;

— hajóforgalmi napló;

— utasjegyzékek;

— átvételi-átadási elismervény tömb az átvett, talált és átadott útiokmányokról, iratokról, tárgyakról és értékekről.

144. A FEP belső életének okmányai;

— a politikai nevelőmunka havi terve;

— havi kiképzési terv;

— harckiképzési nyilvántartás;

— titkos és nyílt ügyviteli napló és tartozékai;

— személyi állomány gyűlés (munkaértekezlet) jegyzőkönyve;

— dicséretetek és fenyítések nyilvántartása;

— panaszok és beadványok könyve;

— riadótervek és védelmi tervek;

— szabadságolási ütemterv;

— pénzügyi- és anyagi okmányok;

— század (szakasz) belszolgálati okmányok.

A határforgalom ellenőrzésével kapcsolatos okmányok és iratok tárolása

145. A FEP-ek okmányait, iratait a mindenkori érvényes ügyviteli és irattározási szabályok szerint kell kezelni, tárolni, őrizni.

Az utasforgalom jegyzékelési anyagát és a szolgálati okmányokat időrendi sorrendbe rakva kell tárolni és 10 évig megőrizni.

VIII. FEJEZET

A HATÁRFORGALOM ELLENŐRZÉSÉNEK ESZKÖZEI

146. A FEP határforgalom ellenőrzési eszközei az alábbiak:

- útiokmány kezelési eszközök;
- útiokmány vizsgálati eszközök;
- fényképezési eszközök;
- kutatási eszközök;
- határsorompók és a határon való áttörés megakadályozását biztosító egyéb eszközök;
- híradó eszközök;
- közlekedési eszközök;
- egyéb speciális technikai eszközök.

HATÁRFORGALMI ALAPFOGALMAK

147. Belföldi személy nem tartozik az utasok kategóriájába. Határforgalmi szempontból belföldi személynek tekintendő az a magyar állampolgár, aki magyar területen tartózkodik és a FEP működési területén nem a határon való átléptetés céljából jelenik meg. Ugyancsak belföldi személynek tekintendő a magyar területen tartózkodó nem magyar állampolgár, ha beléptetése már megtörtént és a FEP működési területén nem a kiléptetés céljából jelenik meg.

148. Diplomata — határforgalom szempontjából — az a személy, aki diplomata útlevéllel vagy azzal egy tekintet alá eső más útlevéllel rendelkezik vagy útlevelét magyar külképviseleti szerv diplomáciai láttamozással látta el.

149. Diplomáciai futár az a személy, akinek — bármilyen útiokmánnyal rendelkezik is — diplomáciai futári minőségét feltüntető okmánya (futárigazolványa) és a diplomáciai küldeményt képező csomagok számát feltüntető jegyzéke (bordereau, ejtsd: borderó) van.

150. Diplomáciai mentesség és sérthetlenség illeti meg magyar területen:

- a külföldi államföket és kíséretüket;
- az idegen államok magyarországi diplomáciai képviselteinek vezetőit és diplomáciai beosztottait, valamint a velük egy háztartásban élő családtagjaikat;
- a magyar állam területén átutazó idegen diplomáciai képviselőket vagy beosztottakat;
- az idegen államok diplomáciai futárait;
- az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) és

szakosított szerveinek nem magyar állampolgárságú egyes alkalmazottait, tisztviselőit és szakértőit;

— az idegen államoknak az Egyesült Nemzetek Szervezetében küldött képviselőit;

— azoknak a nemzetközi bizottságoknak a nem magyar állampolgárságú tagjait, akiknek mentességét nemzetközi szerződés vagy szokás biztosítja, így a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST) vagy a Dunabizottság tagjait, a Nemzetközi Bíróság tagjait.

151. Dunamenti államok: Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, Román Szocialista Köztársaság, Bolgár Népköztársaság, Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság, Magyar Népköztársaság, Csehszlovák Szocialista Köztársaság, Osztrák Köztársaság, Német Szövetségi Köztársaság.

152. Hajó a 10 tonnánál nagyobb vízkiszorítású, géppel vagy vitorlával hajtott, illetve vontatott vízijármű. A 10 tonnás vagy ennél kisebb — de 2 tonnánál nagyobb — vízkiszorítású vízijármű kishajónak minősül. A két tonnás vagy ennél kisebb vízkiszorítású vízijárművek: csónakok vagy bárkák.

Az áru és személyfuvarozásra rendelt, valamint a speciális hajók (kompok, úszó munkagépek) a kereskedelmi hajók kategóriáját alkotják. Nem tartoznak a kereskedelmi hajók kategóriájába a fegyveres erők katonai rendeltetésű vízijárművei (hadihajók), illetve a határőrség, a rendőrség, a vám- és pénzügyőrség használatára rendelt szolgálati vízijárművek.

Minden hajónak honossága van. A honosságot, azaz a lobogóviselés jogát a hajó lajtsromozásának helye határozza meg.

153. Hajók nemzetközi forgalomban való közlekedésének feltételeit nemzetközi szerződések és jogszabályok

állapítják meg. Ezek szerint a hajó kapitányának, kormányosainak és gépészeinek megfelelő képesítési bizonyítvánnyal kell rendelkezniök. A hajóknak műszakilag jó állapotban kell lenniök, hogy biztonságos hajózásra alkalmasak legyenek. A hajót el kell látni megfelelő azonosítási jelekkel és az előírt okmányokkal. Ezek az okmányok a következők:

— a nemzeti lobogó viselésének engedélyezéséről szóló bizonyítvány (hajólevél);

— egészségügyi levél a személyszállító hajók részére, az ezer tonnát meghaladó befogadóképességű áruszállító hajók részére, valamint a 150 lóerőt meghaladó teljesítményű vontatóhajók részére;

— hajó üzemképességi bizonyítvány;

— hajó napló;

— rádióval felszerelt hajókon a rádióállomás üzemben tartására jogosító bizonyítvány és rádiótávíró napló;

— a személyzeti lajstrom (a hajószemélyzet kimutatása, a tisztikar hajók vezetésére jogosító okleveleinek és okmányainak — a gépészeknél pedig gépkezelői jogosítványuknak mellékelésével);

— személyszállítási engedély.

A hivatalos hajó-okmányokban feltüntetett hordképességet, árubefogadóképességet, illetve a szállítható utasok számát túllépni nem szabad. A hajókon megfelelő hang- és fényjelző berendezéseknek is kell lenni.

A külföldről érkező tengeri hajón — ha a vesztegár kötelezettség alá eső betegségek egyike sem fordult elő — az elülső árbócra nappalra sárga lobogót, éjszakára pedig minden irányból látható narancssárga fényű lámpát kell felhúzni. Folyami hajón a járványmentességet nem jelzik.

Ha a külföldről érkező folyami vagy tengeri hajón vesztegzár kötelezettség alá eső megbetegedés fordult elő, vagy ha a hajó az e betegségek valamelyikével fertőzött területről érkezik, a hajó elülső árbócára nappalra fekete-sárga lobogót, éjszakára pedig két egymás alá helyezett, minden irányból látható narancssárga fényű lámpát kell felhúzni.

154. Hajón végszükség esete áll fenn akkor, ha a hajón valaki életveszélyesen megsérül vagy megbetegedik, a hajón tűzvész hatalmasodik el, vagy a hajó léket kapott és elsüllyedése várható.

155. Határátkelőhely: az a vasúti határállomás, a határon átvivő közútnak az a szakasza, az a kikötő és az a repülőtér, ahol az utasok, járművek és szállítmányok határon való átléptetése történik. Menetközbeni ellenőrzés esetén a határon való átléptetés nemcsak a határátkelőhelyen, hanem a FEP működési területének más részén is történhet.

Két szomszéd állam megfelelő nemzetközi szerződés alapján közös határátkelőhelyet is létesíthet. Vasúti forgalomban az ilyen közös határátkelőhelyként meghatározott vasútállomás a közös határállomás (közös kezelésű üzemváltó állomás).

Azt, hogy a határon átvivő vasutak, közutak, folyók mentén hol, melyik határállomáson vagy kikötőben történjék az átléptetés, valamint azt, hogy határátkelőhelyeken milyen forgalom bonyolítható le (távolsági személy- vagy áruforgalom, határsávforgalom — kishatár-forgalom —, rendszeres állandó vagy esetenkénti ideiglenes forgalom), azt a nemzetközi szerződések, megállapodások figyelembe vételével — szükség esetén más érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a belügyminiszter határozza meg.

156. Határátkelőhely rendje: olyan intézkedések összessége, amelyek a határátkelőhelyen különböző előírások, korlátozások vagy tilalmak útján:

— lehetővé teszik az utasok okmányainak ellenőrzését, az ellenőrzés közbeni tartózkodásuk, várakozásuk szervezettségét, a vámellenőrzés lefolytatását, a járművek és szállítóeszközök kutatását, előírt feltételek megéléte esetén az utasok és járművek zavartalan átléptetését a határon;

— elősegítik a határsértés és a csempészes elkövetőinek őrizetbe vételét, illetve a határsértés és csempészes megakadályozását;

— távol tartják a határátkelőhelyektől az ott tartózkodásra nem jogosult személyeket;

— megakadályozzák a határátkelőhelyeken a baleseteket;

— szabályozzák a határátkelőhelyen működő egyéb szervekkel az együttműködés egyes kérdéseit.

157. Határforgalom: utasok utazása, járművek közlekedése, szállítmányok továbbítása az államhatáron át, az e célra megnyitott határátkelőhelyeken.

A határforgalom lehet távolsági forgalom vagy határsávforgalom (kishatárforgalom). Távolsági forgalomban útlevéllel vagy ezzel egy tekintet alá eső más útiokmánnyal rendelkező utasok, valamint járművek és szállítmányok vesznek részt; kizárólag teherforgalmat lebonyolító távolsági határátkelőhelyen csak a szállítmányokat továbbító járművezetők és kísérők léphetnek át; itt utasforgalom egyébként nincs.

Határsávforgalomban (kishatárforgalomban) az erre vonatkozó nemzetközi szerződésekben meghatározott útiokmányok tulajdonosai vehetnek részt az érvényben lévő előírásoknak megfelelően.

158. Határforgalom ellenőrző helyi szerv alatt jelen szabályzat alkalmazása tekintetében a FEP-eket, illetve a szomszédos államok útiokmány ellenőrző helyi szerveit kell érteni. A határforgalom ellenőrzésében résztvevő más szervek alatt a vámhivatalokat, a rendőrségnek vízi határátkelőhelyen működő vízirendészeti szerveit, az egészségügyi, az állategészségügyi és a növényvédelmi szolgálatnak a határátkelőhelyen működő kirendeltségeit kell érteni.

159. Hontalan személynek kell tekinteni azt az utast, aki nem rendelkezik állampolgárságot bizonyító okmánnyal, legfeljebb olyan magyar vagy külföldi okmánnyal van ellátva, amely kifejezi az illető hontalanságát.

160. Katonai repülőgépek: a fegyveres erökhöz tartozó és a légirendészeti célokat szolgáló repülőgépek és helikopterek.

161. Katonai szállítmány a határforgalomban szállított mindazon katonai csoport, anyag, felszerelés és tárgy, amelyet a magyar fegyveres erök vagy a Varsói Szerződés tagállamainak fegyveres eröi katonai kísérettel látnak el.

162. Kutatás a járművek, szállítóeszközök, külső, belső részeinek, férőhelyeinek, rakodótereinek megsemlélése annak megállapítására, hogy van-e ott tiltott határátlépet megkísérlő vagy elkövető személy, csempészáru, vagy tiltott anyag.

163. Külföldi állampolgár az az utas, aki más állam útiokmányával rendelkezik és ennek tanúsága szerint az illető államnak állampolgára.

164. Magyar állampolgárnak kell tekinteni azt az utast, aki magyar állampolgárságot igazoló személyi igazolvánnyal vagy magyar útiokmánnyal rendelkezik.

165. Menedékjog (politikai menedékjog) a hazájukból politikai okok miatt elmenekült személyek azon joga, hogy idegen állam területén tartózkodhassanak anélkül, hogy ez az állam őket a saját hazájuknak kiadná vagy máshová távozásra kényszerítené.

Ez a jog a magyar alkotmány szerint azokat a nem magyar állampolgárokat illeti meg, akiket demokratikus magatartásuk vagy a népek felszabadítása érdekében kifejtett tevékenységük miatt más állam üldöz.

A menedékjog megadása tekintetében — és ezzel kapcsolatosan az útiokmány nélküli beléptetés kérdésében — a Belügyminisztérium illetékes szerve dönt.

166. Peage (ejtsd: peázs) forgalom személyeknek és szállítmányoknak valamelyik szomszéd állam területéről ugyan annak a területére magyar területen áthaladó, közúton, vagy vasúton történő átszállítása, az erre vonatkozó nemzetközi szerződésben, megállapodásban meghatározott feltételek mellett.

167. Polgári repülőgépek: a személy és árufuvarozásra, valamint speciális feladatok ellátására szolgáló repülőgépek és helikopterek. A polgári repülőgépek lehetnek egyrészt a légiforgalmi társaságok menetrend szerint közlekedő vagy külön repülőgépei, másrészt egyéb (kormányzati, sportcélú, magán jellegű vagy speciális rendeltetésű) gépek és helikopterek.

168. Repülőgépek közlekedése. A nemzetközi légiforgalomban résztvevő polgári repülőgépek az erre kijelölt helyeken, légikapukon, megfelelő engedéllyel repülhetnek át az államhatáron. Az illetékes légügyi hatóságok a határnak más helyen való átrepülését is engedélyezhetik. A légtér ellenőrzését a néphadsereg alakulatai végzik.

A külföldről érkező vagy oda induló polgári repülőgépek csak a határforgalom részére megnyitott repülő-

téren szállhatnak le vagy fel; az államhatár és a repülőter között leszállás nélkül, a részükre kijelölt légi útvonalon kötelesek repülni. Különleges esetekben a légiforgalmat irányító szerv — egyetértésben a Határőrség Országos Parancsnokságával — engedélyt adhat más repülőtéren való leszállásra, illetve onnan való felszállásra is.

169. TEEM szállítmány (Trans—Europ Express Marchandis — „Európán keresztül kereskedelmi gyorsszállítás”). Ez általában gyorsan romló árut szállító, vámszaras vasúti kocsikból álló, gyorsjáratú és menetrend szerint közlekedő nemzetközi tehervonat.

170. Tiltott anyagok a behozatali vagy kiviteli tilalom alá eső tárgyak, ellenséges ügynöki és propaganda anyagok, valamint azok a tárgyak, amelyeknek a behozatala vagy kivitele engedélyhez van kötve és a szállítás engedély nélkül történik, vagy a határon való átjuttatást engedély nélkül kísérlik meg.

171. TIR vagy AGT szállítmány továbbítása vámszaki előírásoknak megfelelő módon lezárt (lekötözött ponyvájú) tehergépkocsikban történik. Ezek a tehergépkocsik és szállítmányok TIR vagy AGT okmánnyal vannak ellátva (Transport International de la Route — „nemzetközi közúti szállítás”; Auto Gruzovi Transport — „gépkocsi teherszállítás”), amelyet az illetékes szervek az erre vonatkozó nemzetközi szerződés alapján adnak ki.

172. Tranzit repülőgépek: más államból érkező olyan polgári repülőgépek, amelyek az ide szállított utasok kiszállása és az innen induló utasok felvétele, valamint a szükséges műszaki kezelés után tovább repülnek harmadik államba.

173. Tranzit szállítás: vasúton, közúton, hajón és repülőgépen folytatott szállítás magyar területen keresztül, külföldi feladóhely és egy másik államban levő rendeltetési hely közötti útvonalon.

174. Tranzit utas az az utas, aki magyar területen csak átutazik.

175. Utas — a jelen szabályzat alkalmazása tekintetében az a személy, aki a határon való átléptetése céljából jelentkezik a határforgalom ellenőrző helyi szervnél. Utas a határforgalomban közlekedő vonatok, hajók, repülőgépek és egyéb járművek személyzete is. A FEP-ek és a határforgalom ellenőrzésében résztvevő más szervek beosztottai a határon áthaladó járműveken végzett szolgálatuk teljesítése közben nem tekintendők utasoknak.

176. Útiokmányellenőrzés: az útiokmányok ellenőrzése — szükség esetén az e célra rendszeresített eszközök alkalmazásával való megvizsgálása — az eredetiség, érvényesség, az utas határátlépésre jogosultságának megállapítása céljából.

177. Útiokmánykezelés magában foglalja az útiokmányokhoz tartozó szükséges mellékletek bevonását vagy kiadását, a bevont mellékleteken levő bejegyzések szükséges mértékben való ellenőrzését, parancs alapján az előírt technikai-védelmi módszerek alkalmazását, szükség esetén az átléptető bélyegző lenyomatának az útiokmányban való elhelyezését, valamint a szükséges bejegyzések megtételét.

178. Útiokmányok — a jelen szabályzat alkalmazása tekintetében — az útlevelek, határátlépési igazolványok és engedélyek, valamint mindazok az egyéb okmányok, amelyeket határátlépés céljára adtak ki, vagy amelyek az államhatáron való átlépésre jogosítanak.

179. Veszélyes szállítmányok azok az anyagok, amelyek szállítás és kezelés közben mérgezést, megbetegedést, tüzet, robbanást, égési sebeket, áramütést, sérülést okozhatnak vagy más anyagok megromlását idézhetik elő, vagy — amennyiben élő állatokat szállítanak —

azok rugást, harapást, dőfést okozhatnak vagy elszökhetnek.

Veszélyes anyagok a maró, mérgező, bűzös, fertőzést előidéző, rádióaktív, robbanó, égést tápláló, robbanó keverék előállítására alkalmas, öngyúló, víz hatására láng-ra lobbanó vagy gázfejlesztő, szilárd vagy folyékony, illetve gáznemű gyúlékony anyagok.

180. Vesztegzár kötelezettség alá eső betegségek: pestis, kolera, himlő, sárgaláz, kiütéses tifusz, visszatérő láz.

A Magyar Népköztársaság Polgártörvényéről
szóló 21. sz. törvény melléklete

BEVEZETÉS

1. Fejezet

A HATÁRFORGALOM ELLENŐRZÉS ALAPELVEI

1.	A FEP meghatározása	1
2.	A FEP feladata	2
3.	A FEP működési terület	3
4.	A határon való ellenőrzés általános szabályai	4
5.	Az ellenőrzések lefolytatása	5
6-10.	A határforgalom ellenőrzésében résztvevő szervek	11
11-12.	A határforgalom ellenőrzés általános szabályai	12
13-17.	A határforgalom rendje az ellenőrzés vasúti határátelőkölhelyén	13
18-21.	A határforgalom rendje az ellenőrzés buszúti határátelőkölhelyén	20
22-25.	A határforgalom rendje az ellenőrzés vasúti határátelőkölhelyén	22
26-28.	A határforgalom rendje az ellenőrzés repülőforgalmi határátelőkölhelyén	23

TARTALOMJEGYZÉK

Pontszám	C í m	Oldalsz.
	A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 08. számú parancsa	3
	BEVEZETÉS	5
	I. Fejezet	
	A HATÁRFORGALOM ELLENŐRZÉS ALAPELVEI	
1.	A FEP meghatározása	7
2.	A FEP feladata	7
3.	A FEP működési területe	8
4.	A határon való átléptetés általános szabályai	9
5.	Az útiokmányok érvényessége	10
6—10.	A határforgalom ellenőrzésében résztvevő szervek	11
11—13.	A határforgalom ellenőrzés általános szabályai	13
14—17.	A határforgalom rendje és ellenőrzése vasúti határátkelőhelyen	15
18—19.	A határforgalom rendje és ellenőrzése közúti határátkelőhelyen	17
20—26.	A határforgalom rendje és ellenőrzése vízi határátkelőhelyen	18
27—28.	A határforgalom rendje és ellenőrzése légiforgalmi határátkelőhelyen	21

II. Fejezet

A FEP BEOSZTOTTAINAK KÖTELES- SÉGEI

29.	A hivatásos állományúak kötelességei	23
30—31.	A sorozott állományúak kötelességei	25
32.	A személyi állomány tagjaira vonatkozó tilalmak	25
33—35.	A FEP parancsnok	26
36—37.	A parancsnokhelyettes	28
38—39.	A parancsnok politikai helyettese	30
40—41.	Az útlevélnyelző csoportvezető	31
42—45.	A főútlevélnyelző, útlevélnyelző	32
46—47.	A századparancsnok	34
48—49.	A szakaszparancsnok	35
50—51.	A kutató, biztosító rajparancsnok	35
52.	A kutató, biztosító	36
53—54.	A kutyavezető	37
55—56.	A távirász	37
57—58.	A kishajóvezető	38
59—60.	A FEP ellátó tiszthelyettes	39

III. Fejezet

A FEP SZOLGÁLATÁNAK MEGSZERVE- ZÉSE

61—63.	A parancsnoki munka	41
64.	A feladat tisztázása	42
65—70.	A határőrizeti, határforgalom ellenőrzési helyzet értékelése	43
71.	A parancsnoki elhatározás meghozatala, rögzítése, ismertetése	48

72—75.	A szolgálatszervezés	50
76—77.	Eligazítások. A szolgálatba vezénylések közlése az alárendeltekkel	52
78—79.	A szolgálatszervezés írásbeli rögzítése	53

IV. Fejezet

A HATÁRFORGALOM ELLENŐRZŐ SZOLGÁLAT VÉGREHAJTÁSA

80.	Az ügyeletes tiszt	55
81—82.	Az ügyeletes tiszt felelősségi köre és feladatai	56
83—91.	Az útiokmányok ellenőrzésének és kezelésének általános szabályai	58
92.	Útiokmányellenőrzés vonaton	62
93.	Útiokmányellenőrzés közúti határátkelőhelyen	62
94.	Útiokmányellenőrzés vízi határátkelőhelyen	63
95.	Útiokmányellenőrzés légiforgalmi határátkelőhelyen	63
96—97.	A kutatás általános szabályai	64
98.	Személyszállító vonatok kutatása	66
99.	Tehervonatok kutatása	67
100—104.	Közúti járművek kutatása	68
105.	Vízijárművek kutatása	70
106.	Repülőgépek kutatása	71
107—108.	A biztosítás általános szabályai	71
109.	Biztosítószolgálat ellátása vasúti határátkelőhelyen	72
110.	Biztosítószolgálat ellátása közúti határátkelőhelyen	73
111.	Biztosítószolgálat ellátása vízi határátkelőhelyen	73
112.	Biztosítószolgálat ellátása légiforgalmi határátkelőhelyen	73

Pontszám	C í m	Oldalsz.
113.	A vonatkísérés szabályai	73
114—115.	A vonatkísérő feladatai	74
116—125.	Szolgálati intézkedések	75
V. Fejezet		
AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS		
126—127.	Az együttműködő szervek	78
128.	Együttműködés a helyi határőr őrssel	79
129.	Együttműködés a területileg illetékes felderítő tiszttel	79
130.	Együttműködés a megyei rendőrfőkapitányság politikai nyomozó osztályának helyi csoportjával, és a KEOKH helyi kirendeltségével	80
131.	Együttműködés a helyi rendőri szervvel ..	81
132.	Együttműködés a helyi vámhivatallal	81
133.	Együttműködés, illetve kapcsolattartás a szomszédos állam határforgalom ellenőrző szervével	82
VI. Fejezet		
A BALESETELHÁRÍTÁS RENDSZABÁLYAI		
134.	Általános balesetelhárítási rendszabályok	83
135—136.	Balesetelhárítási rendszabályok vasúttálmáson és vonaton	83
137.	Balesetelhárítási rendszabályok közötti határátkelőhelyen	85
138—139.	Balesetelhárítási rendszabályok vízi határátkelőhelyen, hajón	85
140.	Balesetelhárítási rendszabályok légiforgalmi határátkelőhelyen	86

Pontszám	C í m	Oldalsz.
	VII. Fejezet	
	A FEP OKMÁNYAI	
141—144.	A FEP okmányai	87
145.	A határforgalom ellenőrzésével kapcsolatos okmányok és iratok tárolása	88
	VIII. Fejezet	
146.	A HATÁRFORGALOM ELLENŐRZÉSÉNEK ESZKÖZEI	89
	IX. Fejezet	
	HATÁRFORGALMI ALAPFOGALMAK	
147.	Belföldi személy	90
148.	Diplomata	90
149.	Diplomáciai futár	90
150.	Diplomáciai mentesség és sérthetetlenség	90
151.	Duna-menti államok	91
152.	Hajó meghatározása	91
153.	Hajók nemzetközi forgalma	91
154.	Hajón végszükség	93
155.	Határátkelőhely	93
156.	Határátkelőhely rendje	94
157.	Határforgalom	94
158.	Határforgalom ellenőrző helyi szerv	95
159.	Hontalan személy	95
160.	Katonai repülőgépek	95
161.	Katonai szállítmány	95
162.	Kutatás	95
163.	Külföldi állampolgár	95

ÁBTL - 4.2. - 10-21/8/1969 /104

Pontszám	C i m	Oldalsz.
164.	Magyar állampolgár	95
165.	Menedékjog	96
166.	Peage forgalom	96
167.	Polgári repülőgépek	96
168.	Repülőgépek közlekedése	96
169.	TEEM szállítmány	97
170.	Tiltott anyagok	97
171.	TIR vagy AGT szállítmány	97
172.	Tranzit repülőgépek	97
173.	Tranzit szállítás	97
174.	Tranzit utas	98
175.	Utas	98
176.	Útiokmányellenőrzés	98
177.	Útiokmánykezelés	98
178.	Útiokmányok	98
179.	Veszélyes szállítmányok	98
180.	Vesztegzár kötelezettség alá eső betegségek	99